Kumbara

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

KASIM 1979 / SAYI : 14

BARA

Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenleri

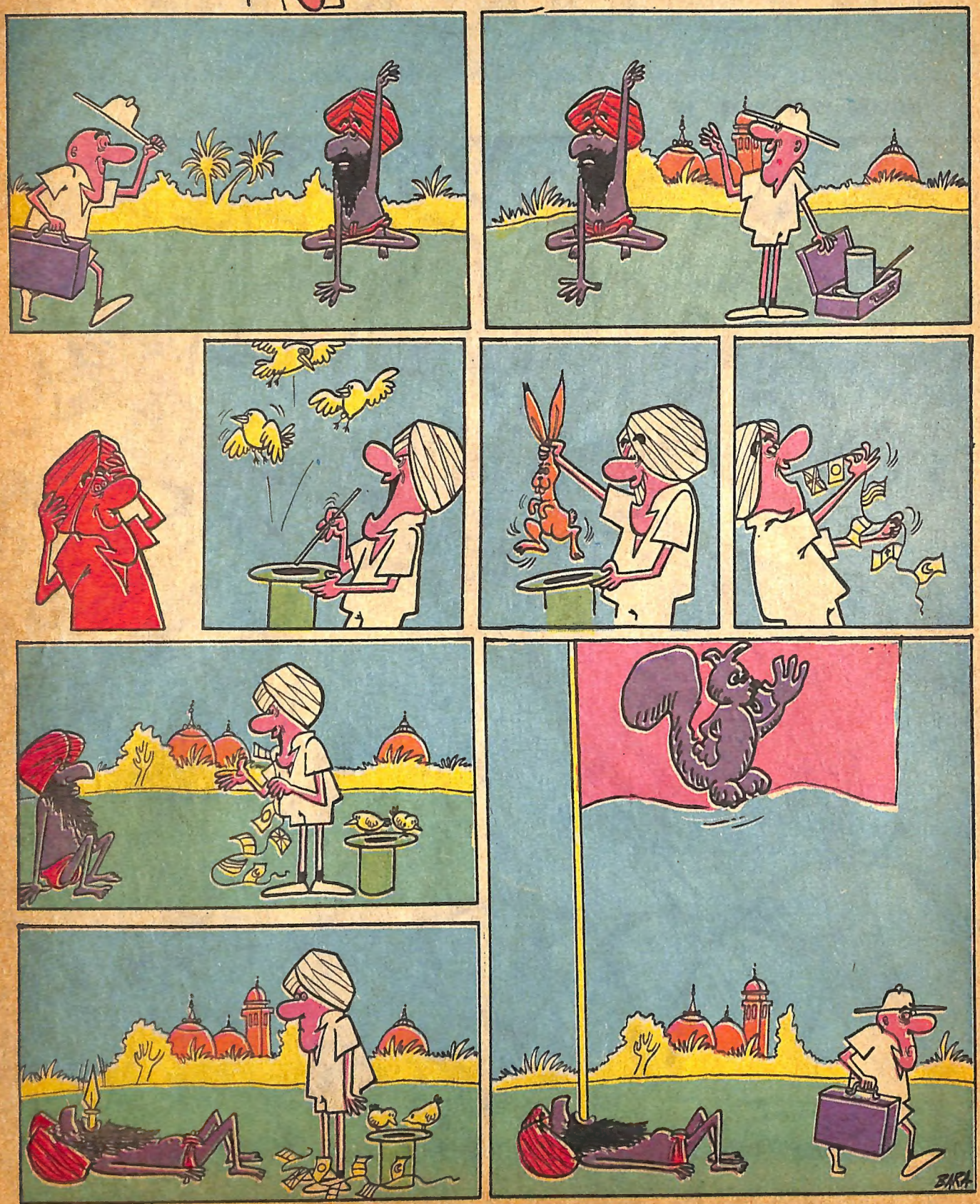

SİZE BİR MEKTUP VAR

Kasım sayısında neler var?

Sevgili çocuklar,

Günler, aylar büyük bir hızla geçiyor. İşte Kasım ayına girdik. Ders yılımızın henüz başlangıcındayız. Tatiller bitti. Kuşkusuz, bundan böyle daha çok çalışmanız gerekecek, çünkü dersleriniz bütün ağırlığıyla sizleri bekliyor. Çalışmalarınızdan başınızı kaldırdığınız, biraz vakit geçirmek istediğiniz zaman sizi eğlendirecek, sizi dinlendirecek arkadaşınız KUMBARA elinizde. Bakalım derginizin bu sayısına giren konulara :

Kasım ayının adını duyunca içimiz bir tuhaf olur, çünkü ulu önder Atatürk'ü bu ayın 10'unda kaybetmiştik. Bu sayımızda eski bir kütüphaneci olan Muzaffer Gökman sizlere Atatürk'ün yazdığı kitapları ve O'nun için yazılan kitaplar hakkında bilgi veriyor. Bu yazının ilginizi çekeceğinden kuşkumuz yok.

Bekir Yıldız'ın Türk yazarları arasında değişik bir yeri var. Yazarlığa işçilikten gelmiş bir kişi, bununla da gurur duyuyor. Yapıtları çok okunuyor, çok beğeniliyor. Denebilir ki günümüzün en ünlü yazarlarından biri. Öykülerinden esinlenerek yapılan filmler dış ülkelerde bile ödüller kazanıyor. İşte bu sayımızda, yazarımızı, "Kaçakçı Şahan" adlı öyküsünü çizgi-roman haline sokarak size tanıtmaya çalıştık. Öyküyü, çizgilerini iyi tanıdığımız Mustafa Delioğlu resimledi.

Bu sayımızda size bir yazar daha tanıtıyoruz : Ahmet Kahraman. Kendisi bir yazar-gazeteci. Öyküleri gazetelerde, dergilerde, radyoda yayınlanıyor. Kitapları da var. İşte bu yazarımızı, "Otlu, çökelekli ekmeği sevmiyorum" adlı öyküsünü yayınlayarak size tanıtmaya çalışıyoruz. Öyküsünü Elif Ayiter ablanız resimledi.

Televizyonda "Lassie" diye bir dizi izliyorsunuz. Dizinin kahramanı köpeğin öyküsünü biliyor musunuz? Yıllardan beri aynı köpeğin çocuklarının filmlerde Lassie rolüne çıktığından haberiniz var mıydı? Kısacası Lassie hakkındaki bilgiyi derginizde bulacaksınız.

"1 Yazar, 1 Yapıt"ta Cumhuriyet sonrası yazarlarımızın en ünlülerinden Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nu ve "Yaban" adlı romanını, "Ünlü Kişiler"de dünyanın en ünlü ressamlarından Gauguin'i size tanıtmaya çalıştık. "Spor"da ise yakında 75. kuruluş yılını kutlayacak olan Galatasaray Spor Kulübünü ele aldık.

Altan Erbulak'ın yarattığı "Sevinç'cik" bakalım bu sayımızda yine neler yapmış? Ya Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenlerinde ne olmuş? "Nasrettin Hoca" bu serüveninde bize nasıl ders veriyor? İşte bu soruların yanıtları elinizdeki dergide...

"Zehra Ablam ve Ben" de Fehmi'nin nasıl yazı yazmaya başladığını ve arkadaşına yazdığı ilk mektubun öyküsünü zevkle okuyacaksınız. "Albay Hepalbay ve Küçükdiş"te ... hemen söylemekte bir sakınca yok, ünlü albayımız bu öyküsünde de general olamıyor.

"Ülkemizi tanıyalım" bölümünde bu kez Adana'yı ele aldık. Hatice Deligöz'ün hazırladığı bilgileri, Mustafa Delioğlu resimledi.

Bu sayımızda ayrıca, artık bizim sokaklarımızda da görülen, "kay-kay" adıyla tanınan Tahta Paten'in Amerika'da bir spor olarak nasıl yapıldığını öğreneceksiniz.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle...
Sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

DÜNYA ÇOCUK KİTAPLARI HAFTASI

Çocuk Kitapları Haftası fikri ilk önce Amerika'da ortaya atılmış ve 1947'den sonra da uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Dünya Çocuk Kitapları Haftası, Kasım'ın üçüncü haftasında, pazartesi günü başlar ve 7 gün süreyle kutlanır.

Haftanın düzenlenme amaçlarını söyle belirtebiliriz: Çocuklar için daha iyi ve daha çok kitap yazılmasını sağlmak, yazarları ve yayınevlerini daha değerli kitap yazıp, basmaya zorlamak, anababaları, çocuklarına kitap almaya heveslendirmek, kütüphane, okul ve sınıf kitaplıklarına kitap sağlmak, çocukları evlerinde birer kitaplık sahibi yapmak, onları ders kitaplarından başka, diğer yararlı kitapları okumaya yöneltmek, kitap almaya alıştırmak, Çocukları kitap sevgisine kavuşturmak ve kitapların korunmasını öğretmek, birbirilerine kitap armağan etmelerini sağlamak, vb.

Yurdumuz da da Milli Eğitim Bakanlığının öncülüğünde yapılan Dünya Çocuk Kitapları Haftası'nda sergiler düzenlenmekte ve ayrıca "Kitap Haftası" adlı bir gazete yayınlanmaktadır.

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarının Armağanıdır
Kumbara
Ayda bir yayınlanır - Sayı : 14

Türkiye İş Bankası A. Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü adına
Sahibi : Necat TÜNCE

Sorumlu Yazı İşleri
Yönetmeni : Yılmaz SEVİMLİ

ONK ajansı tarafından hazırlanan bu dergi, imzaları olan yazar ve sanatçıların dışında, AKÇALI Kezban (Genel), MORAN Adli (Genel - Denektaşı), MADEN Sait (Grafik), VERSAN Kemal Aziz (Pul), YAHYA Haluk (Plak), TURHAN Rüştü (TV - Sinema), ALAKUŞ Emin (Dizgi), ÖNAL Orhan (Yazı) ve AYDEĞER Gürsel (Düzeltme)'in emekleriyle oluşmuş ve VEB OFSET İLERİ MATBAACILIK A. Ş. tesislerinde basılmıştır. (1 Kasım 1979)

Adres :
KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A. Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere
ANKARA

Kapak Resmi :
Mustafa DELİOĞLU

Yarım daire biçimindeki pistte gösteri yapan bir sporcuyu meraklılar heyecanla ve merakla izliyorlar. Sporcunun kendisi ise son derece dikkatli çünkü en ufak beceriksizce bir davranışı onu bir kazaya sürükleyebilir.

Yeni bir spor, yeni bir eğlence

TAHTA PATEN

YARIŞMALAR, ÖZEL BİR MADDEDEN YAPILAN YARIM DAİRE BİÇİMİNDEKİ PİSTLERDE DÜZENLENİYOR.

ŞİMDİ bütün dünyada, özellikle gençler arasında yeni bir eğlence yaygınlaşmaya başladı : Tahta patenle kaymak. Önce bir eğlence gibi başlayan bu hareketli uğraş, belirli bir beceri kazanıldıktan sonra spora dönüşüyor.

Bu spora başlayanlar hiç kuşkusuz önceleri epey zorluk çekiyorlar. Şimdi bizde, özellikle kentlerimizin mahallelerinde görülmeye başlayan bu tür patenlerle çocuklar düz yollarda güvenceli bir biçimde kayarak güzel vakit geçiriyorlar.

Bazı ülkelerde ise, tahta patenle kaymak artık başlı başına bir spor dalı haline geldi. Büyük tahta paten dediğimiz bu paten, denizde uygulanan "sörf" sporunun karada uygulanmasından başka bir şey değildir.

Büyük tahta patenle spor yapabilmek ve yarışmalar düzenlemek amacıyla özel pistler yapılmıştır. Bu pistler yarım daire biçimindedir. Bundan da anlaşılacağına göre büyük tahta patenlerle bu pistler üzerinde ustaca kayabilmek ve gösteriler yapabilmek için daha önceden düz yerlerde uzun süre çalışmak gerekmektedir.

Tahta paten sporcusunun çok büyük bir suplese sahip olması gerekmektedir. Gösterinin sonuna dek en ufak bir hata yapmaması için sporcu bütün dikkatini pateniyle pist arasındaki uyumla bağdaştırmak zorundadır.

Korkusuz bir büyük tahta patencisi gösterisi sırasında tehlikenin sınırında.

Yarım daire biçimindeki pistte en önemli şeylerden biri kuşkusuz paten üzerinde dengeyi sağlayabilmektir. Bu yüzden, yalnız ayakların ve bacakların duruşu sorunu çözmeğe yetmez. Baştan ellerin parmak uçlarına dek bütün vücudun her an uyum içinde olması gerekmektedir. Refleksleri yetersiz olan bir kişi bu sporu hiçbir zaman başaramaz, eğer her şeye karşın bunda direnirse bir gün sakat kalabilir.

Perspeks denilen özel bir maddeden ya da betondan yapılan yarım silindir tüp biçimindeki bu pistlerde sporcu gençler gösteriye bir yandan öte yana kayarak işe başlarlar; öbür uca vardıktan sonra da bu kez de ters yönde hareket ederler. Bunu, burada, sözlerle anlatmak çok kolay gibi görünüyor ama, uygulama hiç de kolay değil, çünkü bu spor hareketleri oldukça karmaşık.

Bu sporu böyle bir pistte yapmaya kalkışan bir gencin her şeyden önce çok formda olması gerekmektedir, çünkü artık bu iş eğlence olmaktan çıkmış, belirli bir spor niteliği kazanmıştır. Spor, bilindiği gibi ikiye ayrılmaktadır. Birincisi yığın sporudur : hemen her dalıyla ilgili olarak özellikle gelişmiş ülkelerde hemen herkes bundan yararlanmakta, halka açık olan spor alanlarında ya da jimnastik salonlarında atletizm, basketbol, voleybol gibi sporlar yapılabilmektedir. Bir de seyir sporu var. Bu tür sporda insanların kendileri o sporu yapmıyorlar ya da kısa bir süre yapıp bırakıyorlar ama ilgilerini de yitirmiyorlar. Merak sardıkları spor dalında usta olmuş profesyonel ya da amatör sporcuları izlemek zevkiyle yetiniyorlar.

Görgü kuralları

Özgürlük insanoğluna, sunulan en güzel armağandır. İnsan, özgürlüğün tadını çıkarabildiği oranda mutlu olur. Ama özgürlük sanıldığı gibi sınırsız değildir. Günlük yaşamımızda özgürlük görgü kurallarıyla sınırlanır. Başkalarının özgürlüğünü ve rahatını kısıtlamadan dilediğiniz gibi davranabilirsiniz. Oyun oynamak, şarkı söylemek, koşmak, spor yapmak ve daha birçok şey en doğal haklarınız arasında yer alır. Hele oyun oynamak çocukların en doğal haklarıdır. Ne var ki çocuklar, gene doğal olarak, içten kopup gelen coşkularına kendilerini kaptırıverirler. Bu da güzel bir şeydir ama, bu gibi durumlarda büyüklerin bazı uyarılarıyla karşılaşabilirler. O zaman, Büyüklerin bu uyarılarına kulak vermek, yapılmaması gereken şeyleri yapmamak gerekir.

Mahallede, okulda ya da konutlarda her zaman arkadaş seçmek olanağı bulunmayabilir. Yine de çocuklar daha kolay kaynaşır, arkadaşlık ederler. Karakterler arasında ayrılıklar olsa da hep birlikte oyun oynanabilir. Ne yazık ki ülkemizde çocuklar için parklar, oyun alanları çok azdır. İster istemez ya sokakta, ya da evlerin önünde oynamak zorunda kalınır. Böyle durumlarda aşırı biçimde bağırmak, çağırmak herkesi rahatsız eder. Evlerde hastalar vardır, sesten rahatsız olan yaşlılar vardır. Hele mahalle arasında top oynamak hem görgü kurallarına aykırı hem de çok sakıncalıdır.

NASRETTİN HOCA

Şenol Kirpikçioğlu

OTLU, ÇÖKELEKLİ EKMEĞİ SEVMİYORUM

AHMET KAHRAMAN

İLKBAHARA doğru köyde kıtlık belirtileri görüldü. Petekler, hurçlar yarıya kadar boşaldı. Köyde tedirginlik başladı. Herkes için kuşkulu günlerdi. Babamın, yoksulluktan mıdır nedir, her zaman asık olan yüzü iyice karardı. Kimseyle konuşmaz oldu. Elleri böğründe ortalıkta dolaşırken kendi kendine söylenir gibi,

"Un, buğday alacak para yok," diyordu. "Açlıktan kırılıp dökülеceğiz."

Herkesinki neyse ama, bizim unumuzun tükenmesine aklım ermiyordu. Sonbaharda, hasat zamanı, babam, harman yerinde buğdayı teneke teneke hurçlara doldurmuştu. Doğruca Kör Hüseyin'in değirmenine götürmüştü. İki gün iki gece başında bekleyerek öğütmüştü. Sonra un dolu hurçların ağzını dikerek, palan vurduğu öküzün sırtına yüklemişti. Hurçları tek tek eve taşımıştı. Hurçlardan peteklere aktarmıştı.

Köyde, annemin üstüne petek yapan yoktu. Sığır mayasıyla toprağı karıştırır, saman da katarak yoğururdu. Birkaç gün dinlendirip bir daha yoğururdu. Sonra da parça parça koparır elinde top top yapar, biçim verir, peteği yapmaya başlardı. Tamamlayınca, günlerce güneşte bırakırdı. Petek kurur, kavrulurdu. Güneşin çatlattığı yerleri sıvadıktan sonra petekleri içeri taşırdı.

İki peteğimiz vardı. Yerden tavana kadar yükselen. Altta birer deliği de vardı. Annem, buradan elini sokar, un alırdı.

Sonbaharda, iki petek tepeleme unla doldurmuştu. İyice basılsın, çok un alsın diye babam kucakladığı gibi beni peteğin içine atmıştı. Ben içinde tepinip bastırırken babam, tepeden unu döküp durmuştu.

O kadar unun, nasıl olur da, bizi harmanlara çıkaramadığına şaşmıştım. Kardeşlerim de... Annemin, sorularımıza yanıtı kısaydı :

"Yoğuran bilir."

Babam tedirgindi. Annemse rahat görünmeğe çalışıyordu.

"Açlıktan kırılacağız," diyen babma gülüyordu.

"Çok büyütüyorsun, Hüseyin," diyordu. "Kırılmayacağız. Harmanları göreceğiz."

İyi ama nasıl? Son peteğin de yarılandığını söyleyen kendisiydi. Harmanlara ise daha aylar vardı. Günde birer tadımlık ekmekle yetinsek bile, iki ayda peteğin dibi delinirdi. Yedi kardeştik. En küçükleriydim. Beş yaşındaydım. Ağabeylerim, ablalarım bir oturuşta en az ikişer saç ekmeği yiyorlardı. Yo, yo, harman zamanına erişmemiz olanaksızdı. Annem, yaşama umudu vermek için bize yalan söylüyordu.

Açlıktan ölmek, nasıl bir şeydi acaba? Hiç açlıktan kıvranıp ölen hayvan görmemiştim. Ama kendim yapacaktım. Acaba çok mu acı çekecektim? Açlıktan da, ölümden de korkuyordum.

Bu arada, baharın ılık rüzgârları esmeye başladı. Bulutlar uç verdiler, toplandılar gökyüzünde. Gök karardı. Gök gürlemelerini, şimşekleri, yağmurlar izledi. Sonra güneş yüzünü gösterdi. Kar, yağmura ve güneşe dayanamadı. Erimeye başladı. Önce kayalar, ağaçlar göründü. Ardından, dört bir yanda karlar delindi. Buğu saçan toprak göründü. Som beyazlık yitti. Yer yer toprağın görünmesiyle her yan benek benek oldu.

Eriyen karların yerinde, filiz filiz otlar boy verdi.

Annem o zaman kardeşlerimi topladı. Heyecanlıydı. Sevinçliydi.

"Hadi çocuklar," dedi. "Bahar geldi

AHMET KAHRAMAN

1944 yılında Karlıova'da doğdu. Bir yandan çalışarak öğrenimini tamamladı. İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine yazıldığı sırada gazeteciliğe başladı.

Çeşitli gazetelerde muhabir, yazar, yönetici olarak görev yaptı. Makaleleri yanı sıra fıkra, röportaj, inceleme dallarında da yazıları yayınlandı. Bu arada öyküleri çıkmaya başladı. Çocuklar için yazdığı kısa öykü ve masallar radyoda yayınlandı. "Yediden Yetmişe Masallar" adı altında bu öykü ve masalları topladı. Ayrıca, "Boğulan Başkan" adında otobiyografik bir yapıtı da vardır.

Ahmet Kahraman birkaç yıldan beri Anadolu Ajansında çalışmaktadır.

işte. Kurtulduk. Gidin pişirilebilen otlardan, pancarlardan toplayın. Kenger, sırım, yarpuz, yemlik, çiriş, yaban ıspanağı, ıçkın, kınkor.. ne bulursanız toplayın gelin."

"Ben de gideceğim," dedim.

"Otur oturduğun yerde!" diye bağırdı annem. "Çocukların işi değil bu. Bir de senin kar sularına kapılıp gitmenle uğraşmayalım."

Direndim. Ağladım da. Ama izin alamadım. Ellerinde kazıkları, sırtlarında heybe ve torbalarıyla uzaklaşan kardeşlerimin arkasından bakakaldım.

Gün batımına doğru döndüler. Koşarak karşıladım onları.

Annem, kardeşlerimin getirdiklerini ayıkladı. Yıkadı. Haşladı. Sonra avuçlarının arasında sıktı. Suyunu çıkardı. İçine taze çökelek karıştırdı. Akşam yemeğimiz oldu. O akşam evimizde hiç ekmek yenmedi.

O günden sonra, başlıca yemeğimiz otlar oldu. Çökelek karıştırılmış otlar.

Kış boyu, tulumda suyu iyice çekilmiş, taşlaşmış çökeleği ekmeğimize katık yaptık. Baharda kurtulacağımızı bekledik. Ama daha kötüsü oldu. Çökelek şimdi haşlanmış otlara karıştırılıyordu. Ekmeğe de. Annem otlarla çökeleği birlikte yoğuruyordu. Biraz da un katıyordu. Sonra saçta pişiriyordu. Kıtlık günlerimizin ekmeğiydi bu. Annemin, "Harmanları göreceğiz," derken, ne demek istediğini böylece daha iyi anlamıştık.

Bir gün annemi, otsuz, çökeleksiz ekmek yaparken gördüm. Bahar güneşine karşı oturmuş, küçücük tekneden hamur alıyor, tahtanın üstünde merdaneyle açıyordu. Sonra sacın üstüne atıp pişiriyordu. Ekmek sacta şişip kızarıyordu. Keklik burnu gibi. Kokusu ta uzaklardan duyuluyordu. Dayanılacak gibi değildi.

Kokuyu alınca, sevinç çığlıkları atmadım. Tuttum kendimi. Olağan bir şeyle karşı karşıyaymışım gibi davrandım. Anneme yaklaştım. Beni görmesi için karşısına çömeldim.

Annem beni çok severdi. Bazan kardeşlerimden gizli, tatlı şeyler, şeker bile verirdi. Bana ekmek de verirdi, kuşkusuz.

Ama beni görmezlikten geliyordu. Kendimi duyurmak için öksürdüm. Dönüp bakmadı bile. Biraz daha yaklaştım. Uzansam ekmeğe dokunabilecektim. Annem, bir ekmeğe, bir de onun gözünün içine baktığımı gördü.

"Kalk ordan," dedi öfkeyle. "Ekmeği konuklar için yapıyorum."

Konuklar... Çok öfkelendim bu söze. Yemeklerin en güzelini onlar yiyorlardı. Yumurtalar onlar içindi. Çay da. Şimdi de ekmek. Sesimi çıkarmadan oturdum. Ne olursa olsun, kokusu bile insanın başını döndüren buğday ekmeğinden yemeliydim. Tatmalıydım. Öyle özlemiştim ki buğday ekmeğini.

"N'olur anne, azıcık ekmek," diye yalvardım. "Çok değil. Tadına bakmak istiyorum."

Azarladı beni. Öfkeyle doğruldu. Dövecek sandım. Tazı gibi sıçradım öteye. Ama uzağa gidemedim. Durup kızaran ekmekleri seyrettim.

Annem son ekmeği saca koyarken yavaş yavaş yaklaştım. Bekledim. Annem, kızaran ekmeği aldı, ötekilerin üstüne koydu. Yerinden kalktı. Sacı ateşten indirecekti. İşte o zaman bir kartal hızıyla avıma saldırdım. Ekmek yığınından bir tane kaptım. Annem elindeki kızgın sacla şaşakalmıştı. Şaşkınlığından yararlanıp koşmaya başladım. Annem avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Babamı çağırıyordu :

"Hüseyin yetiş! Hüseyin!"

Babam beni çok severdi. Ama tokatlarından korkardım. At tekmesi kadar ağırdı. Babamın adımı duyunca yılan görmüş sincap yavrusuna döndüm. Tüm gücümle, ama korku içinde koşmaya başladım.

Ardımda ayak sesleri duydum. Dönüp baktım. Babam rüzgâr gibi geliyordu. Sonrasını anımsamıyorum. Yalnızca enseme bir tokatın indiğini ve kendimi yerde, tozun toprağın içinde bulduğumu...

Ekmeğim elimden fırlamıştı. Tadına bile bakamamıştım. Biraz ötede duruyordu. İkinci tokat gelmedi. Bir yerime tekme de inmedi. Ama yattığım yerden, babamın ekmeği aldığını, tozunu toprağını silkeleyip gittiğini gördüm.

Anneme, babama, konuklara kızarak dakikalarca orada öylece yattım. Taze buğday ekmeğinin tadını düşledim. Uyuya kalmışım.

O gün bu gündür, otlu çökelekli ekmeği sevmiyorum.

SÜMÜKLÜ BÖCEK VEYA ADI ÜNLÜ SALYANGOZ

Sırtında burma evi
Bahçe bayır yürüyor
Çocuklar nezle olunca
"Bana benzediler" diye
En çok o seviniyor.

KELEBEK KOLLEKSİYONCUSU

Baharın
Bir düşmanı var
Hem de
Küçük bir yaşam dilimini bile
Kelebeklere çok gören
Bir düşmanı
Kelebek kolleksiyoncusu

TARLA KUŞU'NUN YAĞMUR TÜRKÜSÜ

Gök kubbenin dibi delik
Ayağımda yarım kelik
Toprak yağmur bekliyor
Yüreği olmuş belik belik.

YALVAÇ URAL

BEKİR YILDIZ

KAÇAKÇI ŞAHAN

RESİMLEYEN: MUSTAFA DELİOĞLU

DURDU DURMASIYLA DÜNYA SESTEN CANLILIKTAN YANA KURUDU SANKİ. AYAKLARI ALTINDAKİ GÜRÜLTÜYE YENİDEN KAVUŞMAK İSTEDİ. SESSİZLİKTEN KORKUYORDU. ÇÜNKÜ O GECE, BOZKIRDA SESSİZLİK, DEVDEN BÜYÜKTÜ. ŞAHAN(*) HALEP'TE KAZANDIĞI PARAYI ALTINA ÇEVİRMİŞTİ. ŞİMDİ ONUN İKİ ALTINI VARDI...

(*) ŞAHİN

BU İKİ ALTINI KAÇAK OLARAK HUDUTTAN...

...İÇERİ SOKMAK ZORUNDAYDI. İŞLER BÖYLE DENK DÜŞERSE, BİR KAÇ KEZ GİDİP GELECEK SONRA BU İŞİ BIRAKACAKTI...

ÇÜNKÜ KAÇAKÇILIĞI SEVMİYORDU...

UZAKTAN KÖPEK SESLERİ GELİYORDU. ÇEVRESİNE BAKINDI. MÜTHİŞ YALNIZLIK ONU ÇOK KORKUTTU. ÜRPERDİ... BİRİCİK AMACI AZ ÖTEDEKİ HUDUTTAN GEÇİP KÖYÜNE GİRMEKTİ.

ÇÖMELDİ. BİR SİGARA SARIP ATEŞİNİ AVUCUNUN İÇİNE ALDI. YORGUN BİR KAÇ NEFES ÇEKTİ. AKLINA EVİ GELDİ. KARISI ÇOCUKLARI UYUYORDU ŞİMDİ. KÜÇÜK OĞLUNU DÜŞÜNDÜ DAHA ÇOK.

BU YAVRUYU KAÇAKÇI YAPMAYACAĞIM. BÖYLESİ KORKULARA SALMAYACAĞIM.

SONRA SİGARASINI TOPRAĞA GÖMÜP AYAĞA KALKTI.

HUDUDA DOĞRU YÜRÜMEYE BAŞLADI...

BEŞ ON DAKİKA SONRA BİR ÇAYA ULAŞTI. AYAKKABILARINI ELİNE ALIP KARŞIYA GEÇTİ.

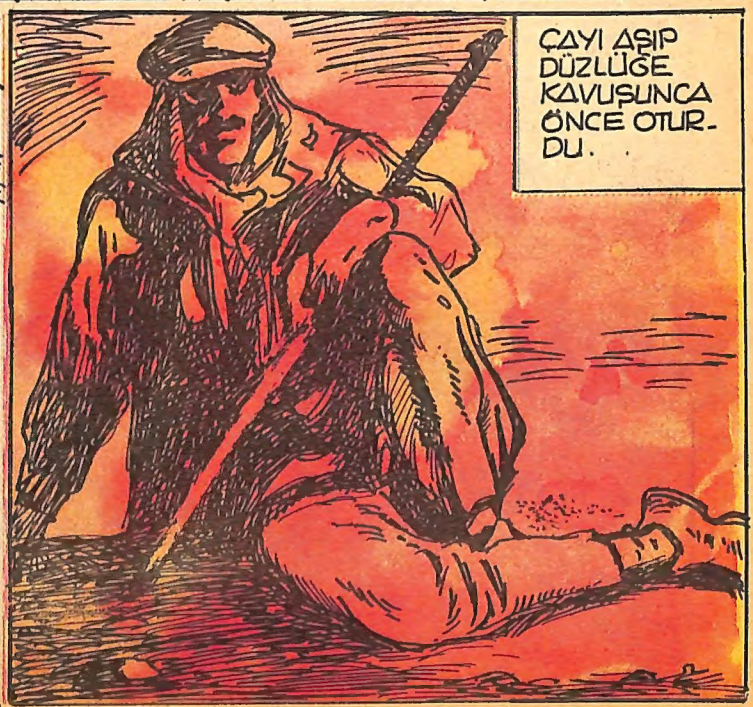
ÇAYI AŞIP DÜZLÜĞE KAVUŞUNCA ÖNCE OTURDU.

BİR KAÇ MİNARE BOYU SÜRÜNEREK YOL ALDI.

NİŞAN KOYDUĞU KOLU KANADI KURUMUŞ AĞACIN YANIBAŞINA ULAŞTI.

ŞAHAN ÇOK KORKUYORDU NE ETTİYSE KORKUYU YENEMEDİ.

ALLAH, YA KORKUYU AL, YA CANIMI..

AKLINA İKİNCİ KEZ KIVIRCIK SAÇLI KARA GÖZLÜ OĞLU GELDİ. UTANDI.

OLUR MU YA KORKMAK? KAÇAKCILIK YİĞİT İŞİDİR YA ALLAH!..

AYAĞA KALKTI. ŞAHAN'IN HAYATI ŞİMDİ YOKLA VAR ARASINDAYDI. ŞAHAN ŞİMDİ MAYINLA DÖŞENMİŞ TARLADAN GEÇMEK ZORUNDAYDI. TOPRAĞA BASAN AYAĞINDA HAYAT, HAVADA KORKUYLA TİTREYEN ÖTEKİ AYAĞINDA İSE ÖLÜME, YOK OLMAYA HAZIRLANIŞ VARDI. ÜÇ BEŞ SANİYELİK DURAKLAMADAN SONRA HAVADAKİ AYAĞINI DA TOPRAĞIN KARANLIK SURATINA KOYDU. BEKLEDİ. ŞİMDİ İKİ AYAĞININ ALTINDA ÖLÜM YOKTU. SEVİNİR GİBİ OLDU... FAKAT BU SEVİNCİ FAZLA SÜRMEDİ NEDENSE ŞAHAN BU SEFER ÇOK KORKUYORDU...

ÇOK KORKUYORDU. FAKAT GERİYE, SURİYE TOPRAKLARINA DÖNMEK KENDİSİNE BİR ŞEY KAZANDIRMIYACAKTI. ÖNEMLİ OLAN O İKİ ALTINI ANAYURDA GEÇİRMEKTİ. BU ALTINLAR ÇOLUK-ÇOCUĞUNUN UMUDUYDU...
BOMMMMMMM
AYAĞINI TÜMDEN BASIP BEDENİNİN AĞIRLIĞINI ÖNE DOĞRU AKTARDI. SAĞ AYAĞINI ÖNE ATMAYA FIRSAT BULAMADAN HAVAYA UÇTU...
GÜM
YERE SIRT ÜSTÜ DÜŞTÜĞÜNDE NE KADAR EKSİLDİĞİNİ FARK EDEMEDİ...
TOZ TOPRAK SURATINA YAĞDI. GÖZLERİNİ KARAMAYA KALKTIĞINDA BİRİNİN AKMIŞ OLDUĞUNU ANLADI...

BİR ZAMAN ÖYLECE KALDI. "YA ALLAH" DEDİ. "ÇOLUK-ÇOCUĞUMUN YÜZÜSUYU HÜRMETİNE" OTURDU. FAKAT KALKAMADI. AYAĞINDA DAYANILMAZ BİR SIZI DUYDU... BACAĞINI ARADI, BULAMADI. KOPMUŞTU...

AZ ÖTESİNDE ...

JANDARMALAR VARDI.

KİMDİR O?

BAK, ORDA!

KAÇAKÇIDIR HERHALDE.. ÖLMÜŞTÜR BELKİ...

ŞAHAN KONUŞULANLARI BÖLÜK PÖRÇÜK DUYUYORDU. ONUN JANDARMALARLA ALIP VERECEĞİ YOKTU... SON UMUTLA SAĞ ELİNİ ŞALVARININ CEBİNE...

...SOKTU, KESEYİ ÇIKARDI. DİŞLERİYLE ÇÖZDÜ. ALTINLARI GÜÇLÜKLE AĞZINA BOŞALTTI.

BU SIRADA JANDARMALARDAN BİRİ MAVZERİNİ ŞAHAN'A RASTGELE BOŞALTTI. ŞAHAN'IN CANI MERMİLERE HİÇ DİRENMEDİ.

BAM BAM

ANLEKENT KÖYLÜLERİ GÜNEŞİN ALTINDA TOPRAĞA RASTGELE ATILMIŞ ŞAHAN'IN ÖLÜŞÜNE BAKIYORLARDI. ÖLEN KAÇAKÇININ İSMİNİ JANDARMAYA VERMEMEK GEREKTİ. ÖLEN KAÇAKÇININ EVİ ARANMASIN DİYE..

ALIŞIKTILAR BÖYLE ŞEYLERE...

TEĞMEN ŞAHAN'IN ÖLÜSÜNÜ GÖSTEREREK TEK TEK SORDU...

TANIYOR MUSUN?

TANIMIYORUM!

SIRA YAŞLI BİRİNDEYDİ. BU ÇOK YAŞLI ADAM DA TANIMADIĞINI SÖYLEDİ. ZATEN ŞAHAN'IN...

"...ŞAN OLDUĞUNU SÖYLEMEYECEK BİRİCİK ADAMDI. ÇÜNKÜ O ŞAHAN'IN ÖZBEÖZ BABASIYDI... VE AKŞAM OLDU...

İHTİYAR ADAM AKŞAMDAN BERİ JANDARMA KARAKOLUNUN BİR UCUNDA OTURMUŞ, OĞLUNA SOKULMAK İÇİN FIRSAT ARIYORDU...

EĞİLEREK KARAKOLA İYİCE YAKLAŞTI...

"...ŞAHAN GİTMEDEN ÖNCE KONUŞTUKLARINA BOYUN EĞEREK GELMİŞTİ İHTİYAR. OĞLUNUN BAŞUCUNA OTURUP HASIRI KALDIRDI... ELİNİ ŞAHAN'IN YÜZÜNDE DOLAŞTIRDI...

...GÖNLÜNDEKİ SEVGİYİ, OĞLUNUN KANLI YÜZÜNE YAYDI. VE FARKINDA OLMADAN GÖZLERİ YAŞARDI. "YOKSULLUK YERE GİRSİN." "MAYIN GAVUR İCADI". "KARA YAZI" DEDİ. YAPACAĞI ŞEY ONA ÇOK ZOR GELİYORDU. ELİNİ UZATIP, OĞLUNUN ÇENESİNİ AYIRIP ALTINLARI ALDI...

BİTTİ

Mini ansiklopedi

SİGORTACILIK NE ZAMAN BAŞLADI?

Sigortacılığın ne zaman başladığı kesin olarak bilinmiyor. Ancak M.Ö. 300 yılında İon'lar denizcilik sigortası yapıyorlardı. Bugün bildiğimiz anlamdaki sigortacılık ise 1688 yılında Edward Lloyd'un Londra'daki kahvehanesinde gelişmeye başlamıştır denebilir. Bu kahvehanede herhangi bir kişi herhangi bir şey üzerine iddiaya girişirmiş. Bu da, zamanla "sigorta" adını almış. Sözgelişi kahvehaneye sık gelen bir İngiliz soylusu bir porto şişesini bitirdikten sonra herkesin duyacağı bir sesle Laponların ülkesine gideceğini, oradan da iki tane ren geyiği ile iki Lapon kadını getireceğini söylemiş. Çevresindekiler: "Gidemezsin, getiremezsin" diye bağırmışlar. Soylu kişi ortaya büyük bir para koymuş. İddiaya girmiş. Bu meydan okumayı benimseyenler sonradan çok pişman olmuşlar. Çünkü adam dediğini yapmış. İki ren geyiği, iki de Lapon kadınıyla İngiltere'ye döndüğü zaman "sigortaladığı" parayı almış.

IŞIK SAÇAN KABUKLU DENİZ HAYVANLARI

Kabuklu deniz hayvanlarından bazılarının gövdelerinde yüzelli tane kadar yeşil fener bulunur. "Şolyodus" denilen kabuklunun gövdesinin her iki yanında, boydan boya ışıklar yanar. Bu hayvan bu haliyle bir transatlantiği anımsatır. Hint Okyanusu'nun derinliklerinde yaşayan "likotötis diadema" adındaki çok iri bir kabukluya, o bölgedeki yerliler yüzyıllarca şeytan diye bakmışlardır. Bu hayvan, üzerindeki yirmi tane fenerle çevresine korkunç bir ışık yayar. Dokunaçlarındaki fenerler beyaz ışık verir. Bunlar dört tanedir. Başında mavi ışık veren on tane feneri vardır. Karnındaki dört fener beyazdır. Solungaçlarındaki iki fener mavi, art bölümündeki iki fener de kırmızı ışıklıdır.

İşte beyaz perdenin ünlü yıldızı LASSİE. Lassie, sahibiyle birlikte Los Angeles'in 120 Km ötesinde çok güzel bir villada oturmaktadır.

Beyaz Perdenin Vazgeçilmez Köpek Yıldızları

LASSİE VE TORUNLARI

LASSİE'LER SAHİPLERİNE ÇOK BÜYÜK PARALAR KAZANDIRDILAR.

LASSİE sülalesi hâlâ dimdik ayakta. Lassie I, beyaz perdedeki ününü ilk kez 1943 yılında çevrilen "Sadık Lassie" adlı filmiyle sağlamıştı. Aynı filmde 13 yaşında bir genç kız da ilk kez beyaz perdede görünüyordu. Bu kızın adı Elizabeth Taylor'du. Bundan sonra da Lassie'ler babadan oğula ve torunlara dek sinemadaki başarılarını sürdürdüler.

1943'teki ilk filmden önce Rudd Veatherwax adındaki yönetmen çevireceği film için bir İskoç çoban köpeği arıyordu. Kendisine 200 tane dişi çoban köpeği getirilip gösterildi. Bunların arasında bir de Pal adında erkek İskoç çoban köpeği vardı. Çok güzel bir köpekti bu. Ama zekâsının da deneyime tutulması gerekiyordu. Yönetmen, köpeğin bir ırmakta akıntıya karşı 100 metre kadar yüzmesini istedi. Köpek bu görevi başarıyla yerine getirdi. Üstelik bundan fazlasını da yaptı. Kıyıya çıkar çıkmaz sanki yorgunluktan bitkin düşmüş gibi titreyerek yere yıkılıverdi. Yönetmen bundan çok hoşlandı ve hemen anlaşmayı imzaladı: köpek için haftada 150 dolar, sahibine de 60 dolar veriyordu. Pal, hem ad hem de seks değiştirdi ve ilk filmiyle de büyük bir üne ulaştı.

Lassie'nin oturduğu villada iki de fedai köpeği var. Köpeklerden birinin adı "Fasulye", öteki̇niṅki de "Kıpırdak".

1943 - 1950 yılları arasında Lassie altı film çevirdi. Sonra, 17 yıl boyunca televizyon filmlerinin yıldızı oldu. Şimdi Lassie yeniden beyaz perdeye dönmüş bulunuyor.

Lassie I, 19 yıl yaşadıktan sonra öldü. Onun oğlu 18'inde öldü. Lassie III yedi yaşındayken kanserden öldü. Şimdiki Lassie'nin büyük babası olan Lassie IV emekli olarak yaşıyor. Bu köpek 18 yaşında, kulakları duymuyor, üstelik romatizmalı. Onun sekiz yaşındaki oğlu şimdi beyaz perdeye çıkıyor. Bu sonuncusunun oğlu yani Lassie VI üç yaşında. O da sırasını bekliyor. Ve bütün bu Lassie'lerin hepsi de erkek.

Dişi İskoç çoban köpeklerinin zeki olmasına karşı erkekleri çok daha dayanıklı oluyormuş. Düşünün ki Lassie'nin baş rolde oynadığı bir film en azından üç ayda tamamlanabilmektedir. Lassie de her gün sekiz saat çalışmaktadır.

Uzmanlar böyle bir köpeğin kusursuz biçimde yetiştirilmesinin çok zor olduğunu, uzun bir süre üzerinde çalışmak gerektiğini söylüyorlar. Lassie'nin baş rolü oynadığı filmleri çeviren yönetmen çekime başlamadan üç ay önce senaryoyu inceden inceye okuyup çalışmalara başlamaktadır. Çevrilecek her sahneyi en ince noktasına kadar bütün ayrıntılarıyla önceden saptamaktadır. Lassie'lerin sahibi kuşkusuz büyük paralar kazanıyor ama, bu köpekleri öylesine yetiştiriyorlar ki bunu gerçekten hak etmiş oluyorlar. Çünkü Lassie küçük sinema seyircilerine olduğu kadar büyüklere de heyecanlı ve insancıl dakikalar yaşatmakta, onları geçici bile olsa sıkıntı ve dertlerinden biraz olsun uzaklaştırabilmektedir.

Beyaz perdenin unutulmayacak yıldızlarından biri olan Lassie oturduğu görkemli villanın bir salonunda sahibiyle onun karısı arasında poz verirken.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Hidrojen klorürün sudaki eriğidir. Güçlü bir asittir. Çok çürütücüdür. Magnezyum, demir gibi madenlere hızla etki yapar. Öteki madenleri ancak sıcakta etkiler. Tuzlarına "klorürler" denir. Hangi kimyasal maddeden söz ettik?

2. 1824-1884 yılları arasında yaşamış ünlü bir Çek bestecisidir. "Satılmış Nişanlı" adlı operası en ünlü operalar arasındadır. Çok tanınmış bir senfonik şiirini sağır olduktan sonra besteleyen, 1883'te çıldırdıktan sonra ölen bu besteci kimdir?

3. Bektaşı tarikatının kurucusudur. Horasan'da Nişapur'da doğdu. 1209-1271 yılları arasında yaşadı. Anadolu'ya gelip şimdi kendi adını taşıyan kasabaya yerleşti. Bu büyük tasavvuf adamının adı nedir?

4. Şu ilçeler hangi büyük kentimize bağlıdır: Gazipaşa, Serik, Elmalı, Finike, Kaş, Kumluca?

5. Bundan 130.000.000 yıl öncesine kadar yeryüzünde yaşamış, dev büyüklüğünde hayvanlardır. "Korkunç kertenkele" anlamına gelen bu hayvanların adı eski Yunanca bir sözcükten gelmektedir. Bu hayvanlara ne ad verilir.

6. Eskiden bu bilim bir çeşit falcılık sayılırdı. Ama günümüzde artık bu bilim adliye yargıları arasına girmiştir. El yazısına bakarak, bir insanın karakterini öğrenme anlamına gelen bu bilim dalının adı nedir?

7. Bir ülkede piyasaya fazla kâğıt para çıkarılması durumuna ne denir? Böyle bir şey paranın satın alma gücünü azaltır, eşya fiyatlarının yükselmesine yol açar.

8. "Birden kapandı birbiri ardınca perdeler.../Kandilli, Göksu, Kanlıca, İstinye nerdeler?" Büyük ozan Yahya Kemal Beyatlı bu iki dizesiyle hangi güzel ilimizin en güzel yörelerinden birini anlatıyor?

9. Akdenizde 4 tane büyük ada vardır : Sicilya, Sardunya, Kıbrıs, Madagaskar. Ama durun, büyük bir

yanlışlık yaptık, çünkü bu adalardan biri Akdenizde değil Hint Okyanusundadır. Bu ada hangisidir?

10. 14. ya da 15. Yüzyılda Oğuz Türklerinin oluşturduğu en eski Türk masallarından biri olan öykünün kahramanı Deli Dumrul'dur. Bu öykülerin genel adı nedir?

11. Yüzölçümü 18.400 km^2 olan Avrupanın en büyük gölü hangisidir ve hangi ülkededir?

12. İyi cins porselenden yapılmış Çin işi kâse, tabak, fincan gibi şeylere ne ad verilir?

13. İnsan, çevresinde olup bitenleri öğrenmek, bunları başkalarına duyurmak gereksinimi duyar. Bu da insanı, haber toplama, yorumlama ve yayma kurumu oluşturmasına yöneltmiştir. Bu kurumun tek sözcükle genel adı nedir?

14. Omurgalıların sürüngenler sınıfından bir timsah türüdür. Özellikle Kuzey Amerika'nın Florida bölgesinde yaşar. Bu türün adı nedir?

15. Havacılık tarihine geçen kadınlar arasında şu ikisi ünlüdür: Amelia Erhart ve Jacqueline Auriol. Bunlara bir de ilk büyük kadın pilotumuzu eklemek gerek. Bu ünlü kadın havacımızın adı nedir?

Yanıtlar 31. sayfada

ATATÜRK'ÜN YAZDIKLARI ATA İÇİN YAZILANLAR

Beni görmek demek behemahal yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi ve hislerimi anlıyorsanız ve duyuyorsanız bu kâfidir.

K. ATATÜRK

MUZAFFER GÖKMAN
Eski bir kütüphaneci

ATATÜRK'ün Cumhuriyeti Türk Gençliğine emanet ederek ayrıldığının 41. dönüm yılında, O'nun yazdığı kitaplardan ve O'nun hakkında tüm dünyada yazılan kitaplardan söz etmek istiyorum küçük okurlarım.

Kitaplarda, dergilerde okuduğunuz ve öğretmenlerinizin anlattığı gibi Mustafa Kemal, okuma-yazma öğrendiği günden son güne kadar kitabı en yakın arkadaş olarak seçmiş, cumhurbaşkanı olduktan sonra da, devlet başkanlarımızın oturduğu Ankara'da Çankaya Köşkü'nde zengin bir kitaplık oluşturmuştur.

Kitaplığında geç saatlere kadar çalıştığını çevresinde bulunanların anılarından, özellikle tarih ve dil üzerine yazılmış kitapları okuduğunu da, bugün Çankaya kitaplığında bulunan özel kitaplarının içinde bulunan bu tür kitaplara el yazısıyla yazdığı notlardan öğrenmekteyiz.

*

ATATÜRK'ün gençlik yıllarında yazdığı veya çevirdiği kitapların tümü askerlikle ilgili. O yıllarda soyadı olmadığı için kitaplarının üzerinde yalnız Mustafa Kemal adını ve rütbesini okuyoruz.

Cumalı ordugâhı. Selanik 1909, Tâbiye tatbikat seyahati I. Selanik 1911, Zabit ve kumandan ile hasbihal. İst. 1918. Çevirileri de Takımın muharebe talimi. Selanik 1908, Bölüğün muharebe talimi. Ist. 1912.

Arap harfleriyle basılmış olan bu beş kitabı; Atatürk'ün askerliğe dair eserleri adı altında bir kapak içinde bankanız, Türkiye İş Bankası, Atatürk ve Devrim Serisinde tekrar tekrar yayınlayarak büyük bir boşluğu doldurdu. Biliyorsunuz bu seride Atatürk ile ilgili başka yayınlar da sürdürülüyor.

Atatürk'ün bir de; öğretenlere, kitap yazacaklara kılavuz olarak Kültür Bakanlığınca (M.Eğitim) 1937 yılında yayınlanmış Geometri adlı bir yapıtı daha var.

*

ATATÜRK'ün her Türk gencinin elinde ve evinde olması gereken, 19 Mayıs 1919 günü Samsun'a çıktığından başlayarak bu Milletin yeniden doğuşunu dile getiren Nutuk (söylev) adlı bir yapıtı var. 15 Ekim 1927 gününden başlayarak yaptığı bu uzun konuşma, 1927 yılında Nutuk adı ile ilk kez yayınlandı. Bu yapıtının; günümüzde üç cilt halinde, ayrıca bugünkü türkçe ile sadeleştirilmiş Söylev ve hatta çocuklar için kısaltılmış baskıları dahi var.

Atatürk'ün çeşitli yerlerdeki konuşmaları, düşünceleri, direktifleri de kitaplar halinde yayınlanmış. Örneğin; Atatürk'ten düşünceler adlı yapıt da yine bir İş Bankası yayınıdır. Çeşitli kuruluş ve kitabevlerinin bu tür yüzlerce yayını vardır. Atatürk'ün söylev ve demeçleri. 4 cilt. Atatürk'ün maarife ait direktifleri, Atatürk'ün başlıca nutukları, Atatürk'le konuşmalar... Bütün bu yapıtlar O'nun geleceğe dönük, Türk Milletini aydınlığa götürecek düşüncelerini yansıtmaktadır.

*

Yılların seyrek yetiştirdiği, çeşitli yönleri bulunan Atatürk ve Devrimleri hakkında yurt içinde ve dışında yapılan ve sürdürülen yayınların büyük bir toplam tuttuğunu biliyoruz. Böyle olmakla beraber noksansız olarak değil bir araya toplanması, tam saptanması dahi yapılmış değildir. Bu konuda yapılmış, İş Bankası'nın da içinde bulunduğu çok değerli çalışmalar vardır.

M. Eğitim Bakanlığının iki cilt halinde yayınladığı Atatürk ve Devrimleri Tarihi Bibliyografyası adlı yapıtta Atatürk ve devrimleriyle ilgili olarak:4996 Türkçe, 209 Alman, 11 Arap, 3 Çek, 5 Çin 4 Fars, 515 Fransız, 27 Hint, 933 İngiliz, 5 İsveç, 54 İtalyan, 3 Japon, 36 Macar, 5 Romen, 110 Rum, 342 Rus, 58 Sırp, 132 diğer dillerde olmak üzere 7448 adet kitap ve doküman hakkında bilgi bulunmaktadır. Bu kaynakcanın üçüncü cildiyle kitap sayısının artacağı tabiidir.

Bugün bir Atatürk Edebiyatı doğmuştur. Atatürk'e dair bildiklerimiz, O'nu anlamaya yeter derecede olmadığından; analarımız, babalarımızdan ve öğretmenlerimizden duyduklarımızı, okuduklarımızla birleştirmek suretiyle O'nu öğrenmeye ve tanımaya çalışacağız.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

YABAN

1 YAZAR 1 YAPIT

YAZAR

Yakup Kadri Karaosmanoğlu 27 Mart 1889'da Kahire'de doğdu. 1909'da Istanbul'da Fecri Ati topluluğuna katılan yazar 1923 yılına kadar Ümit ve Serveti Fünun dergilerinde, sonra da Resimli Kitap, Rübap, Yeni Mecmua, Türk Yurdu, Dergâh dergilerinde öyküler, düz yazılar, şiirler, denemeler yayımladı. 1916 - 1923 yılları arasında İkdam gazetesinde yazdı. Ateşkes yıllarında İkdam ve Dergâh'taki yazılarıyla Kurtuluş Savaşı'nı destekledi. Büyük Zafer'den sonra Mardin milletvekili seçildi. Daha sonra Tiran, Prag, Lahey, Bern elçiliklerinde bulundu. 1961 - 65 döneminde Manisa milletvekili seçildi. Hakimiyeti Milliye, Milliyet, Cumhuriyet, Ulus, Yeni İstanbul, Tercüman gazeteleriyle Varlık, Kadro, Hayat, Meydan gibi dergilerde de yazılar yayımlayan Karaosmanoğlu 1974 yılında öldü.

Yakup Kadri'nin yapıtları arasında özellikle romanları önemlidir. Bunların en ilginçleri şunlardır: Kiralık Konak (1922), Nur Baba (1922), Hüküm Gecesi (1927), Sodom ve Gomore (1928), Yaban (1932), Ankara (1934), Bir Sürgün (1937), Panaroma I,II (1953-54)

YAPIT

Türk yazınında köy sorununa ilk kez olumlu bir gerçekçilikle değinen roman Yaban'dır. Bu romanda, bir paşa oğlu olan Ahmet Celâl otuz beş yaşındadır. Birinci Dünya Savaşına yedek subay olarak katılır. Kolunu yitirerek geri döner. Savaştan uzak kaldığı için çok üzgündür. Bu arada Istanbul işgal edilir. Ahmet Celâl de, emireri Mehmet Ali'nin köyüne gider. Savaşı gazetelerden izler. Köylülere durumun önemini anlatır. Ama ağalarına bağlı olan köylüler onun etkisiyle Ahmet Celâl'i dinlemezler. Aralarına almazlar. "Yaban" diye niteleirler onu. Genç subay bunalım geçirir. Köyde yapayalnızdır. Gezmeye çıktığı bir gün Emine'yi görür, âşık olur. Onunla evlenmek ister. Ama kızı vermezler çünkü hem bir "Yaban" hem de "çolak"tır.

Bu arada, Yunanlılar köylere saldırır. Köylüler kaçarak dereye gizlenirler. Düşman onları bulur, köy meydanında öldürür. Genç subay, karışıklıktan yararlanarak Emine'yle birlikte kaçmaya başlar. Düşman ateşiyle ikisi de yaralanırlar. Zorlukla köyün mezarlığına ulaşırlar. Emine'nin yarası ağırdır. Yürüyemez. Ahmet Celâl, yazdığı bir defteri kızın eline sıkıştırır. Bilinmeyen bir geleceğe doğru yürür gider.

ADANA

COĞRAFİ DURUMU

Akdeniz bölgemizin il merkezi ve yurdumuzun dördüncü büyük kenti olan Adana, Seyhan Irmağı'nın batısında kurulmuştur. Türkiye'nin en büyük parklarından biri Adana'dadır. Oteller, yüzme havuzları ile kent gün geçtikçe gelişmekte ve güzelleşmektedir.

Adana; İçel, Niğde, Kayseri, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Hatay illeriyle çevrilidir. İlin kuzeyinde Toros dağları vardır. Ovanın güneyine Çukurova denir. Akdeniz ikliminin etkisi altındadır.

Seyhan ve Ceyhan Adana topraklarından geçerek denize ulaşır. Seyhan Irmağı üzerinde büyük bir baraj vardır. Çukurova'nın toprağı çok verimlidir. En önemli ürün "Pamuk"tur. Turunçgiller, sebze, susam ekilir. Çırçır, un, yağ, çeltik fabrikaları vardır. Dokuma sanayii çok gelişmiştir.

TARİHÇESİ

Yurdumuzun pamuk ambarı olan Çukurova tarihin ilk devirlerinden beri yerleşim merkezlerinden biridir. Tarihte adı Kilikya olarak geçer. Hititler, Çukurova'nın bütününe Kızılvatna Krallığı, çevresine Anu Adania adını vermişler ve günümüze Adana adıyla gelmiştir.Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Fransızlar tarafından işgal edilen kent, 5 Ocak 1922'de düşmandan kurtulmuştur.

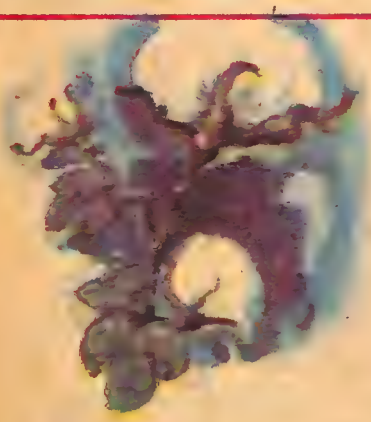

PAMUK

Ebegümecigillerden bir sanayi bitkisidir. Pamuk yıllık bir bitkidir. Çiçekleri krem rengindedir. Mart ve nisan aylarında ekilir. Haziran, temmuzda sarı çiçek açar. Çiçekler çabuk solar ve ceviz iriliğinde koza yapar. Kozalar olgunlaşır ve yeni çiçeklerle aynı zamanda açar. Kozaların olgunlaşmasına göre art arda birçok hasat yapılır. Kozalar eller ya da makas yardımıyla toplanır. Bir süre kurutulduktan sonra pamuklar kozadan ve tohumdan çırçır makineleriyle ayrılır, balya haline getirilip gerekli yerlere yollanır. İplik fabrikalarında iplik yapılan pamuk dokumaya hazırdır.

Tarihi,ünlü Misis köprüsü

ADANA VE YÖRESİNDEN YAZARLAR – OZANLAR

Recep Bilginer (Tiyatro Yazarı), Demirtaş Ceyhur (Yazar), Mehmet Doğan (Yazar-Eleştirmen) Muzaffer İzgü (Gülmece Yazarı), Turan Oflazoğlu (Tiyatro Yazarı), Orhan Kemal (Yazar), Atıf Özbilen (Yazar - Eleştirmen), Ali Püsküllüoğlu (Ozan-Dilci), Süruri (8. yy. Divan Şairi), Kâmuran Şipal (Öykü Yazarı), Nurer Uğurlu (Ozan), Yaşar Kemal (Osmaniye) (Yazar), Nihat Ziyalan (Ozan)

Adana'nın tarihi yapıtlarından Ulucami.

AN HEKİM EFSANESİ

n Hekim bütün doktorların piriymiş. Çi-len yaptığı ilaçlarla her derde deva bulur-ütün dünyayı dolaşmış, Çukurova'ya hay-lmış ve buraya yerleşmiş. Çukurovalılar sonsuz yaşam için ilaç isterlermiş. Lok-ekim bir ot bularak Seyhan ırmağı üzerin-rüde durarak bir ilaç yapmış. Ama ilaç da, de ırmağa düşmüş. Lokman Hekim son-am formülünü bir daha bulamamış.

YILAN, SEL, YEL

Adana Bölgesinde;

"Misis yılanla
Ceyhan yelle
Adana selle gidecek"

diye bir tekerleme vardır. Bu tekerlemenin anlamı şu efsaneye dayanır.

Ceyhan nehri sık sık taşar, Adana kentini su altında bırakırmış. Ceyhan kasabasının yerinde eskiden bulunan köyün de rüzgârdan evleri yıkılırmış. Misis yakınındaki bir tepede yılan kalesi varmış. Bu kaledeki yılanlar sütle beslenirmiş. Günün birinde sütsüz kalan yılanlar süt aramak için Misis'e inecek ve bütün halkı sokup öldürecekmiş.

BİR ADANA TÜRKÜSÜ

Selvi kızım su çekiyor
Oturmuş kilim dokuyor
Hoş geldin Huri bibisi
Kızlar bölüğü söküyor

Gelin kızlar geçin kızlar
Soğuk sular için kızlar
A Selverim çiçek dikmiş
Orak alın biçin kızlar

ATASÖZÜ

Acemi öküzü yedeğe alırlar.

ADANA YEMEKLERİ

Adana'nın kebabı ve acılı köfteleri ünlüdür. Soğanlı, biberli, kıymalı yemekleri Adanalılar çok severler. Kebaplarına tere, maydanoz ve turunç eklerler.

Adana'nın simgesi haline gelen Saat Kulesi

Televizyon

BU ay televizyon sayfamızda, bizim televizyonumuza çeşitli diziler veren İngiliz firması GRANADA'nın çocuklar için hazırladığı dizilerden bazı örnekler vermek istiyoruz. Teknik olanakları çok gelişmiş olduğu için, tüm diziler renkli olarak çekiliyor ve büyük araştırmalar sonucu ortaya çıkıyorlar. Sözünü ettiğimiz dizilerden bizlere de ilginç gelenler olabilir ve belki bir gün Türk Televizyonu bunlardan satın alabilir ve ekranlarımıza getirir.

DANEDYKE ESRARI

Stephen Chance'ın romanından uyarlanan bu dizi, altı bölümlük. Renkli olarak çekilmiş. Bir macera dizisi. Küçük, sakin bir kasabada geçen bir polisiye olayı konu alıyor.

Kasabadaki kilisenin orgcusu, bilinmeyen birileri tarafından vurulur. Böylece, kasabaya yerleşmiş, şimdi de kilisede vaazlar veren eski polis müfettişi, sakin yaşamından uzaklaşıp işin içine girer. El altından yaptığı araştırmalar sonucu şunu öğrenir : Kilisenin orgcusunu yaralayanlar, "Danedyke" maşrapası diye tanınan altın bir tasın peşindedirler. Ne var ki, bu maşrapa 400 yıl önce kaybolmuştur ve söylentilere göre bu kasabada gizlidir. Ama bu tas neredir acaba? Eski polis müfettişi, sevgili köpeği ve onlara yardım eden öğretmen, canlılerden önce bu altın maşrapayı bulabilecekler midir?

GLOSTER ÇİÇEĞİ

Gerçekle hayalin bir arada verildiği, yarı öykü, yarı dokümanter bir dizi. Renkli olarak 13 bölüm halinde hazırlanmış. İngiltere'de ırmaklar ve ırmak taşımacılığı önemli bir yer tutarmış eski günlerde. Bu sakin, sığ sularda, bölgeden bölgeye, küçük yerleşmelerden endüstri merkezlerine mal taşınırmış. Taşıma işlerinde de ince uzun, parlak boyalı kayıklar, motorlar kullanılırmış. Bugün bu motorlar, gezi için kullanılmakta. Dizinin kahramanı da işte böyle bir motor. Parlak, güzelim renklerinden dolayı adına GLOSTER ÇİÇEĞİ denmiş.

Gloster Çiçeği'nin sahipleri, üç tane akıllı, çalışkan genç. Adları Richard, Mike ve Elizabeth. Bu üç kardeşin görevi, her yanını elden geçirip, yeni gibi yaptıkları motorlarını Londra'ya götürüp yeni sahibine teslim etmektir. Yolda, motorcular, kayıkçılar, çiftçiler ve balıkçılarla karşılaşırlar. Sakin ırmak sularında çeşitli serüvenler yaşarlar, kazalar geçirirler. Ama en önemlisi rakip bir ailenin, onlara karşı düzenledikleri oyunları kazasız belasız atlatmalarıdır.

DÖRT TÜY KASABASI

39 bölümlük, 15 dakikalık bir kukla dizisi. Çocuklar için yapılmış bu kovboy dizisinin kahramanları kuklalar. Öylesine ince tellerle oynatılıyorlar ki, teller hiç belli olmuyor.

Dizinin kahramanı Şerif Tex Tucker. Çok değerli yardımcıları var : Konuşan bir köpek, konuşan bir at ve sihirli bir çift tabanca. İşte bunların yardımıyla, haydutlara, yani Pedro, Fernando ve Koca Ben'e karşı koyabiliyor.

Ona her zaman yardıma hazır arkadaşları da var: Kızılderili Şef Kalamokooya, Dede Twink, Sıska Jim ve Doktor Haggerty.

Şerif Tucker, şapkasında dört tane tüyünü taşıdığı sürece, ne kendisine, ne de arkadaşlarına en küçük bir kötülük gelmiyor ve her türlü kötülüğü yeniyorlar.

ASKER VE BEN

Dokuz bölümlük bir macera dizisi. Dizinin kahramanı Jim adlı bir genç. Bunun Çek asıllı bir arkadaşı var ve takma adı da Asker. Bir gün Asker, istemeden iki kişinin konuşmasına tanık olur. Bunlar Çekce konuşmakta ve birini öldürmeyi tasarlamaktadırlar. Asker, duyduklarını polise anlatırsa da, polis ona inanmaz. Bu arada Jim, istemeye istemeye olaya karışır. İki genç, esrarlı bir evde, tasarlanan planın uygulanmaya konduğuna tanık olurlar ve bu arada şebeke tarafından görülürler. Polise gidip haber verirler. Ancak polis, öldürüldüğü söylenen adamın sağ olduğunu bildirir ve oğlanları başlarından savarlar. Böylece Jim ve Asker, korkunç bir şebekeyle karşı karşıya kalırlar.

Dizi, David Line'ın en çok satan kitaplar listesinde yer alan romanı "Yaşamak İçin Kaç" adlı kitabından uyarlanmış.

KARTAL TİBET YÖNETMEN OLARAK ÇOCUK FİLMLERİ ÇEVİRECEK

Sinema oyunculuğunu bıraktıktan sonra film yönetmenliği yapmaya başlayan Kartal Tibet, şimdi de TV için bir çocuk dizisi hazırlığına girişmiştir. Ayvalık'ta çekimi yapılan, Afet Ilgaz'ın yazdığı 6 bölümlük "Annem Annem" adlı dizi, çocuklarla ilgili duygusal bir öyküyü yansıtmaktadır. Bir dönemin "Karaoğlan" filmlerinin bir numaralı kahramanı olan, özellikle çocuk izleyicilerin beğenisini kazanan Kartal Tibet, bundan sonraki sinema uğraşını çocuk konularına yöneltmek istediğini söylemektedir.

Ankara Devlet Tiyatrosu'nda oyunculuk ve sahneye koyuculuk yaparken "Karaoğlan" dizi filmleriyle sinemaya geçen ve on yılı aşkın süre içinde yüzü aşkın filmin başrolünde oynayan Kartal Tibet'in son yıllarda yönetmen olarak imzasını attığı filmler arasında "Tosun Paşa", "Cennetin Çocukları", "Sultan", "Hababam Sınıfı Dokuz Doğuruyor" bulunmaktadır.

Plak

Banu — ÖLSEM DE BİR KALSAM DA BİR/BUNA SEVMEK DENİRSE — Hop Plak — 45'lik

Uzun sayılabilecek bir aradan sonra Banu, müzik dünyasına dönüş yaptı. "Ölsem de Bir Kalsam da Bir" ve "Buna Sevmek Denirse" adlı parçalardan oluşan 45'liği ile "İyi" bir sanatçı olduğunu bir kez daha müzikseverlerin gözleri önüne serdi. Bu plak için ilk söylenecek, her şeyiyle dört dörtlük olduğu. Plak öncelikle kapağı ile sempati topluyor. Bugüne kadar Türkiye'de yapılmamış olan bu kapak gerçekten büyük bir değişiklik. Sonra plağı pikaba oturtup dinliyorsunuz ve dinledikçe parçaları ve Banu'yu biraz daha seviyorsunuz. Yapıtı dinledikten sonra da ister istemez şöyle diyor insan : "Neden bir süre için de olsa müziği bıraktın..."

Doruk Onatkut Orkestrası— DİSKO KARIŞIK — Kent Plak — Uzunçalar

Son derece ilginç bir yapıt. Plağın adı "Disko Karışık". Bu plakta Türk Pop Müziğinin gelişimi veriliyor. Yapıt bu türün başlangıcı sayılan "Kara Tren" ile başlıyor ve bunu "Unutama Beni", "Bir Teselli Ver", "İkimiz Bir Fidanız", "Gölge Etme", "Anılar", "Zor Dostum Zor", "Dünya Dönüyor", "Yarınlar Bizim", "Boşver Arkadaş" gibi melodiler izliyor. Doruk Onatkut'u ve Orkestrasını böyle bir yapıt hazırladıkları için candan kutlamak gerekiyor. Plak başından sonuna kadar zevkle dinleniyor ve bu yapıtın her müzikseverin koleksiyonunda bulunması gerekiyor.

EN ÇOK SATAN PLAKLAR LİSTESİ :

Yerli uzunçalar
1. (—) Karışık Disko - Doruk Onatkut Orkestrası (Kent); 2. (2) Nükhet Duru Vol. IV - Nükhet Duru (1. Numara); 3. (—) Selam Sana Dünya — Özdemir Erdoğan (Hap).

Yabancı Uzunçalar
1. (1) Live a Light - Eruption (Hansa - Yankı); 2. (—) Voulez - vous — Abba (Balet); 3. (—) Knock on Wood-Amii Steward (Hansa-Yankı).

Yerli 45'lik
1. (—) Ölsem de Bir Kalsam da Bir - Banu (Hop); 2. (2) Nerede — Sibel Egemen (Güneş); 3. (—) Oooh Oooh! — Nilüfer (Burç).

Yabancı 45'lik
1. (—) Pop Music - M. (Jet); 2. (2) Rosalie - Carlos (Jet); 3. (—) Lady Night - Patrick Juvet (Meteor).

Pul

HABERLER

1.— ANKARA 79 POSTA PULLARI TÜRKİYE IV. ULUSAL SERGİSİ 14-20 Ekim 1979 tarihleri arasında Ankara'da Güzel Sanatlar Galerisinde "ANKARA 79" Posta Pulları Türkiye IV. Ulusal Sergisi açıldı. Bu Sergiye yurdun çeşitli illerinden pek çok genç katılmıştır.

Bu Sergi nedeniyle PTT Genel Müdürlüğü özel minyatür bir blok ile yine özel bir damga hazırlamıştır.

2. — BALKANFİLA VII.
Her iki yılda bir yapılmakta olan Balkan Ülkeleri arasındaki pul yarışması bu yıl BALKANFİLA VII adı ile Atina'da 24 Kasım - 2 Aralık 1979 tarihleri arasında yapılacaktır.

Bu yarışmaya Türkiye rekor bir düzey ile ve en güçlü koleksiyonerler ile katılmaktadır. Gençlik sınıfında yurdumuzu 22 genç temsil edeceklerdir. Bu gençler şimdiye dek gerek yurt içi gerekse yurt dışı yarışmalarda en yüksek dereceleri alanlardır. Yarışmacılarımıza ve özellikle gençlerimize başarılar dileriz.

3.— TURİSTİK POSTA DAMGALAR
A.— Aydın ili Karacasu İlçesi Geyve köyünde 21 Temmuz 1979 günü açılan Aphrodisias Müzesi ile,

B.— Kastomonu ili Çatalzeytin İlçesinde 13 Temmuz 1979 günü düzenlenen Ginolu Festivali nedeniyle yukarıda yazılı günlerde birer Turistik özel damga kullanılmıştır.

Kitap

Lavinia Derwent — SULA — Milliyet Yayınları, Çocuk Kitapları Dizisi — 416 sayfa, 50 lira.

Ülkelerden birinde, güzel bir köyden kente gelmiş olan Magnus adlı bir çocuğun akıl almaz serüvenleri.. Gerek kendi köyünde, gerekse büyük kentte hayvanlarla çok iyi anlaşan, onun dediklerini anlayan ayı balıklarıyla dost olan bu çocuğun başına neler gelmiyor? Alışılmışın dışında bir konu, çok güzel bir kitap.

Fazıl Hüsnü Dağlarca — GÖZ MASALI — Arkadaş Kitapları Yayınevi — 80 sayfa, 25 lira.

Yaşayan Türk ozanlarının en büyüğü Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın çocuklar için yazdığı bu kitabın ilginizi çekeceğinden kuşkumuz yok. Bu yapıtında Dağlarca, çocukluk günleri içinden süzüp çıkardığı bir sessiz sinema olayını, olağanüstü bir duyarlılıkla bize anlatıyor. Kitap yayınlanmadan önce, bu yapıttan "Filime Karışmak" bölümünü sütunlarımıza almıştık. Kitabı Nergis Utku resimlemiştir.

Sinema

FERDİ TAYFUR YILDA İKİ FİLM ÇEVİRİP SENARYO DA YAZACAK

Film başına 2,5 milyon lira alarak sinemanın en pahalı oyuncusu durumuna gelen Ferdi Tayfur, 1980 yılı çalışma programının hazırlığına başlamıştır. Önümüzdeki mevsim en az iki filmde oynamayı düşünen sanatçı, bunlardan hiç değilse bir tanesinin senaryosunu kendisinin yazmak istediğini söylemektedir. Çevirdiği filmlerin konularının istediği gibi olmadığını, zorlama öykülerden bıktığı için senaryo deneyimine daha geçen yıl karar verdiğini ve bunu bu yıl uygulayacağını belirten Tayfur, filmlerinin tüm bölümlerinde müziğe geniş yer vereceğini söylemektedir.

Bugüne kadar plak ve film çalışmaları yapan, ancak bu yıl ilk kez İzmir Fuarı'nda sahneye çıkan Ferdi Tayfur sahnede kazandığı başarıdan sonra sanat uğraşını üç dilime ayıracağını, sinema, sahne ve plak çalışmalarının hepsine eşit şans tanıyacağını söylemektedir.

Yeni mevsimin ilk filmine, İzmir Fuarı'nın yorgunluğunu üzerinden atar atmaz başlayacak olan Ferdi Tayfur, sinema konusunda düşüncelerini şöyle özetlemektedir :

"- Sinemada iyi bir yerim var. Hiç şarkıcılık yapmasam bile filmlerimle yetinebilirim. Artık profesyonel oyuncu düzeyine erişmiş bulunuyorum. Beni tutan bir seyirci topluluğu var. Hayranlarımın sayısı her geçen gün çoğalıyor. Sinemaya geldiğim 1976 yılından sonra seks ve macera filmlerinden bıkan seyirciyi yeniden geri getirdim. Bu ise küçümsenecek bir iş değildir. Fiatımı artıran yapımcı değil, seyircidir. Filmlerim iş yapmasa istediğim parayı kim verir?"

34 yaşındaki sanatçının çevirdiği başlıca filmler şunlar : "Çeşme", "Derbeder", "Benim Gibi Sevenler", "Son Sabah", "Batan Güneş".

TÜRKAN ŞORAY GÜNEY-DOĞUDA BİR KÖY FİLMİ ÇEVİRİYOR

Türkân Şoray, Güneydoğu Anadolu bölgesinde "Hazal" adlı bir köy filmi çevirmeye başlamıştır. Hakkari, Mardin yöresinde çekimine başlanan filmin yönetmenliğini Ali Özgentürk yapmaktadır. Hazal adlı güzel bir köy kızını canlandıran Türkân Şoray, geçtiğimiz aylarda TV'de izlediğimiz "Sultan Gelin" filmindeki gibi başlık parası uğruna kendinden çok küçük bir çocukla evlendirilmekte, bu da mutsuzluğunun başlangıcı olmaktadır. Başlık parasını sağlayamadığı için kendisini alamayan yoksul bir genci seven Hazal, evlendikten sonra da aşkına sadık kalır. Gizli aşk aileler tarafından öğrenilince, başlarına gelecek felaketten korkan Hazal da, yanına küçücük kocasını aldığı gibi dağlara kaçıp bir mağarada yaşamayı dener.

Başlık, yani kız çocuğunun para karşılığında evlendirilmesi Anadolu'nun birçok bölgelerinde hâlâ etkinliğini sürdürmektedir. Birçok roman ve öykülere, tiyatro oyunlarına, filmlere konu edilen "Başlık", "Hazal" filminde de tüm gerçekçiliğiyle yansıtılmak istenmektedir. Başlık parası uğruna sevmediği, üstelik kendisinden çok küçük bir kişiyle evlenmek zorunda bırakılan Türkân Şoray, öyküyü çok beğendiğini, rolünü severek oynadığını söylemektedir.

HALE SOYGAZİ ARTIK MESAJI OLAN FİLMLERDE OYNAYACAK

Geçen yıl çevirdiği "Maden" filmindeki rolüyle Antalya Film Şenliği'nde "Altın Portakal" ödülü alan Hale Soygazi, bundan sonra festivallerde yarışacak, bir mesaj getiren filmlerin dışında sinemada çalışmama kararı aldı. Bu kararı almasında eşi ses sanatçısı Ahmet Özhan'ın da büyük katkısı oldu. Şimdiye dek sinemada geçen yıllarının boşa harcanmış yıllar olduğunu, "Maden" filminde oynadıktan sonra sinema sanatının ne olduğunu anladığını ve bilinçlendiğini söyleyen Hale Soygazi, bu nedenle bir yıldan bu yana kendisine yapılan aşk ve salon filmlerinde oynama önerisini geri çevirdi. En başarılı kadın oyuncu ödülünü aldıktan sonra sıra filmlerinde oynamayı sanat görüşüyle bağdaştıramadığını belirten Hale Soygazi, bu nedenle şimdilik film çevirmiyor.

kısa, kısa...

- Orhan Gencebay, Erman Film'e çevireceği filme bugünlerde başlıyor. Yine müzikli olacak filmdeki rol arkadaşı Harika Değirmenci. Filmin yönetmeni ise Temel Gürsu.
- Sinemayla pek az ilgisi olan Bülent Ersoy, yeni filmine yakında başlıyor. Müzikli çekilecek bu filmde bir dönemin ünlü yıldızı Mine Mutlu da rol alacak.
- Zeki Alasya - Metin Akpınar ikilisi tiyatrodan daha çok sinemayla ilgileniyorlar. Zeki Alasya bu arada yönetmenlik de yapıyor. Alasya'nın yeni filmi "Doktor" adını taşıyor. Kendi oynamadığı filmin baş rolünde Kadir İnanır var.
- Tanınmış karakter oyuncusu İhsan Yüce birçok senaryo yazdıktan sonra şimdi de yönetmenliğe başladı. Geçtiğimiz aylarda "Bebek" adlı bir film çeviren Yüce, yakında yeni bir filmin daha yönetmenliğini yapacak ve oynayacak.
- Cüneyt Arkın hiç durmadan film çevriyor. Oynadığı birçok filmin yönetmenliğini de kendisi yapıyor. "Vatandaş Rıza" filminde eşini ve çocuklarını da oynatan Arkın, yeni çevirmeye başladığı filmde Gülşen Bubikoğlu ile birlikte rol alıyor.

GAUGUİN

FRANSIZ RESSAMI
1848'DE PARİS'TE DOĞDU
1903'DE MARKİZ ADALARINDA ÖLDÜ.

ÜNLÜ KİŞİLER

KİMLİĞİ

Çocukluğunun 4 yılını Peru'da geçiren Gauguin, bir süre ticaret gemilerinde çalıştı. Daha sonra bir sarrafın yanında çalıştı. 1873'te Mette-Sophie Gad adında Danimarkalı bir kızla evlendi. Bir yandan memurluk yaparken, bir yandan resim yapmaya başlamıştı. 1883'te geçirdiği bir buhran sonrası işinden ayrılan sanatçı kendini bütünüyle resme verdi. 1886'de izlenimci ressamların sergisine katılan Gauguin birkaç ay sonra Van Gogh'la yakın arkadaşlık kurdu. Kısa süre sonra da araları açıldı ve kavga ettiler. Gauguin'in en büyük isteği uzak gezilere çıkmaktı. Önce Tahiti'ye giden, oradan da Markiz Adalarındaki Atuana'ya yerleşen büyük sanatçı, 8 Mayıs 1903 tarihinde yanlızlık ve yoksulluk içinde öldü.

ÖZELLİKLERİ

Bu arada evlenen Gauguin durmadan resim de yapıyordu. Sergilediği dört tablosu uzmanların dikkatini çekmişti. Bir gün büyük ressam Manet onun atelyesine geldi. Gauguin, Manet'ye: "Ben amatörüm" dedi. Öfkelenen Manet: "Amatörler, kötü resimler yapan ressamlardır" dedi, "resim yapınca insan başka şey yapamaz." Gauguin bundan çok etkilendi.

Paul Gauguin, 17 yaşında denizci olmaya karar verdi. Altı yıl Atlantik'ten Pasifik'e, Rio de Janeiro'dan Groenland'a gidip geldi, 1871'de Paris'e döndü. Sarraf Bertin'in yanına girdi. Çok iyi para kazanıyordu.

Gauguin memur hayatından bayağı soğumuştu. Bir gün kararını eşine açıkladı : "Bundan böyle her gün resim yapacağım." Seriyen başlamıştı.

1891'de Tahiti'ye gitti. İki yıl kaldıktan sonra Paris'e döndü, bazı tablolarını satıp topladığı paralarla yeniden Tahiti'ye gitti. Bunu duyan ressam Degas: "Tahiti'ye gidecek ne var? İnsan Paris'te de pekâlâ resim yapabilir" diyordu. Ama Degas'da güneş tutkusu yoktu. Üstelik Gauguin, kendi deyimiyle "benim için bir gençleşme olan bu barbarlığa" dönmek istiyordu.

Daha sonra Markiz adalarından Atuana'ya yerleşen Gauguin bir arkadaşına yazdığı mektupta şöyle diyordu: "Sanat doğadan kaynaklanır ve bir soyutlamadır."

"KARLAR ALTINDA BRÖTON KÖYÜ"

Gauguin'i, hastalık ve çektiği fiziksel acılar perişan etmişti. Sağ ayağında korkunç bir yara vardı. Alkol da yapacağını yapmıştı. Ağrılarını dindirmek için morfin kullanmak zorunda kalıyordu. Üstelik, Atuana'daki yetkililerin yaptığı haksızlıklara karşı çıkmış, bu adamlar da onu sonunda üç ay hapisle bin frank para cezasına çarptırmışlardı. Bu haksızlık, zaten hastalığın ve alkolün pençesi altında kıvranan ressamı yıktı denebilir: Artık her şey boştu. Gauguin, sonsuz uykuya dalmıştı. Kulübenin içinde, birçok tablo arasında ötekilere benzemeyen bir tablo vardı: "Karlar Altında Bröton Köyü". Bu resim Gauguin'in son tablosuydu. Ressamın yurt özlemini bundan daha güzel hiçbir şey yansıtamazdı.

Albay HEPALBAY ve KÜÇÜKDİŞ

BUNA SAKIN ENGEL OLMAYA KALKMA DURGUNBOĞA. SENİN OĞLUN ONLARIN BAŞI...
HAKLISINIZ. HİÇ BİR İTİRAZIM YOK.
ÇAVUŞ GELİYOR, KAÇALIM!
MUTFAĞIN ARKASINA SAKLANDILAR - GÖRDÜM ONLARI...
ÖBÜR YANDAN DOLAŞIP, KISTIRAYIM ONLARI...
TAM ARKALARINDAN GİDER YAKALARIM.
PAFF!
BU ÇOCUKLAR ŞEYTANIN TA KENDİSİ. ARTIK SABRIMI TASIRMAYA BAŞLADILAR...
BİR ALBAY OLARAK OTORİTEMİ KULLANMALI...
... DİSİPLİNİ SAĞLAMALIYIZ!
PAFF!

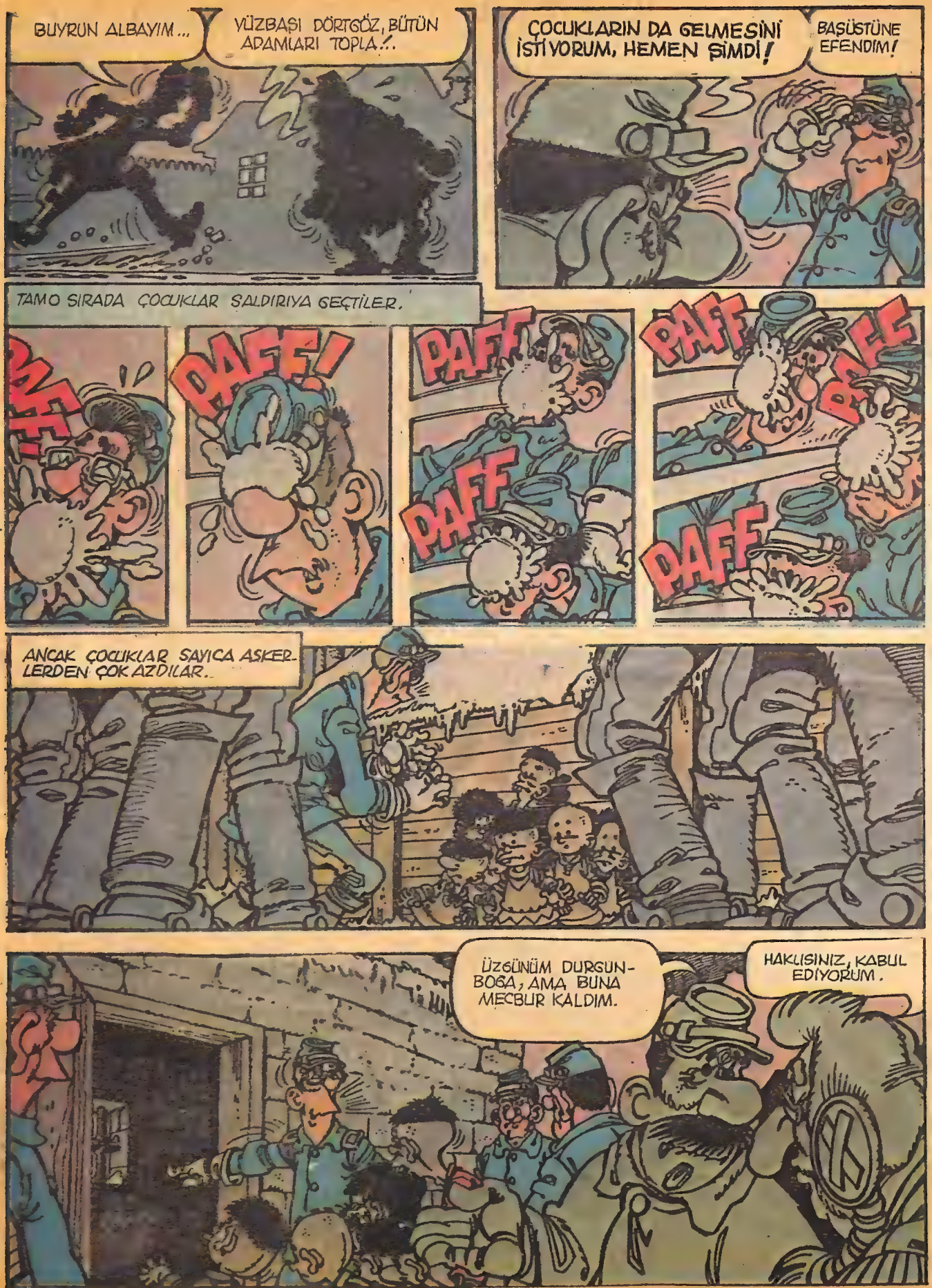
BUYRUN ALBAYIM...
YÜZBAŞI DÖRTGÖZ, BÜTÜN ADAMLARI TOPLA!..
ÇOCUKLARIN DA GELMESİNİ İSTİYORUM, HEMEN ŞİMDİ!
BAŞÜSTÜNE EFENDİM!
TAMO SIRADA ÇOCUKLAR SALDIRIYA GEÇTİLER.
PAFF!
PAFF
PAFF
PAFF
PAFF
ANCAK ÇOCUKLAR SAYICA ASKERLERDEN ÇOK AZDILAR..
ÜZGÜNÜM DURGUNBOĞA, AMA BUNA MECBUR KALDIM.
HAKLISINIZ, KABUL EDİYORUM.

ÇOCUKLAR NEZARETHANEDE KALDIKLARI SÜRECE BEN DE BİRAZ RAHAT EDERİM.
BU SOBA NEDEN TÜTÜYOR, BOZUK MU ACABA?
BİRAZ HAVA ALAYIM, BOĞULACAĞIM YOKSA...
PAFF!
A!
YÜZBAŞI DÖRTGÖZ
BUYRUN ALBAYIM!
BENİ YİNE KAR TOPUNA TUTTULAR, ÇOCUKLARI SERBEST MİBIRAKTIN?
HAYIR ALBAYIM, İÇERDEN, YANLARINDAN GELİYORUM.
ÖYLEYSE BAŞKA BİRİ BENİMLE EĞLENİYOR. KİM OLDUĞUNU BİRARAŞTIR.
BİR DAHA DA YAPMAMASINI SÖYLE.
BAŞÜSTÜNE ALBAYIM!

BRR! BU SOBA GENE TÜTÜYOR!
YÜZBAŞI HERHALDE BU ESRARENGİZ ATICIYI BULMUŞTUR!
PAFF!
YÜZBAŞI ÖRTGÖZ!
YİNE KAR TOPU ATTILAR...
BİLİYORUM ALBAYIM. BUNU YAPAN YANILMIYORSAM DURGUN BOĞA...
BUNDAN EMİN MİSİN?
HAYIR AMA, KUŞKULANIYORUM.
KUŞKULANMAKLA OLMAZ, SAPTAMAK GEREK. ONU ELİNLE YAKALA, ONDAN SONRA DÜŞÜNÜRÜZ..
BU ÇOK HOŞUMA GİTTİ.
YÜZBAŞI DÖRT GÖZ ÇIKTIKTAN SONRA...
ALBAYIM İZİN VERİR MİSİNİZ?
SÖYLE TEĞMEN GÖNLÜBOL
BU ESRARENGİZ ATICIŞI BULMAK KONUSUNDA BİR FİKRİM VAR.
CİDDİ MİSİN?

AZ SONRA..
ÇAVUŞ DROPY SİZİNLE AYNI CÜSSEYE SAHİP. ONU SİZİN YERİNİZE KOYACAĞIZ..
PLANINI ŞİMDİ ANLADIM.
HAVA İYİCE KARARMIŞTI.
İŞTE, YİNE PENCERENİN ÖNÜNE GELDİ, PENCEREYİ AÇACAK.
PENCEREYİ AÇAR AÇMAZ KARTOPUNU YAPIŞTIRACAĞIM.
DEMEK ESRARENGİZ ATICI SENDİN ?..
EEEH?
ALBAYIM BUNU SİZİN İYİLİĞİNİZ İÇİN YAPIYORDUM. SUÇU DURGUNBOĞANIN ÜSTÜNE ATARAK, ONLARI BU KASABADAN KOVACAĞIMIZI DÜŞÜNDÜM.
İNANIN, SİZİN İÇİN YAPTIM, ONLARI BURADAN ÇIKARDIĞINIZ ZAMAN GENERAL RÜTBESİNE YÜKSELECEĞİNİZİ DÜŞÜNDÜM.
GENERAL OLMAK HAYATIMIN EN BÜYÜK DÜŞÜ...
AMA NE YAZIK Kİ...
...HİÇ BİR ZAMAN GENERAL OLAMAYACAĞIM !..
PAF
SON

BİLMECE BULMACA EĞLENCE

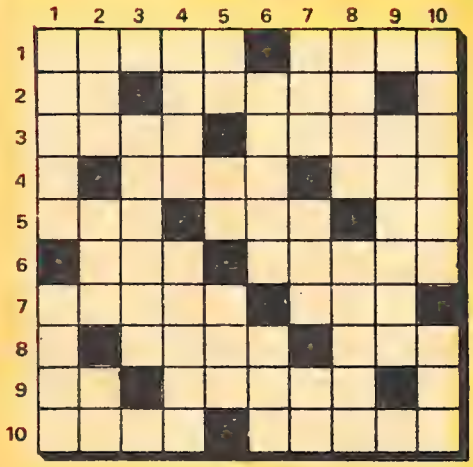

SOLDAN SAĞA: 1- ATATÜRK'ün 1938 yılında onuncu günü vefat ettiği ay.. Ortaokuldan sonraki öğrenim derecesi, 2- Buğdayın ve diğer tahılların öğütülmesiyle elde edilen besin maddesi.. Turunçgillerin ekşi olanı, 3- Çocuk bakıcısı.. Tekerlekli bir kara taşıtı, 4- Otuz bir gün süren aylardan biri.. BİN KİLOGRAM'lık ağırlık ölçüsü birimi, 5- Kolay olmayan (güç).. Güreşte sırtın yere gelmesi.. Türk alfabesinin yirmi sekizinci harfinin okunuşu, 6- KOCAMAN VÜCUTLU olarak nitelendirilen bir masal yaratığı.. Bir erkek adı, 7- Vücudun kasıktan ayağa kadar olan kısmı.. Müslümanlığın, "Mekke'ye giderek Kurban Bayramı'ndan iki gün önce başlayan törenlerle Kâbeyi ziyaret ve çevresinde dönerek yerine getirilen" bir şartı, 8- Elemek için kullanılan alet.. Mevsimlerin en soğuk olanı , 9- BACA' nın ikinci hecesi.. Gerinin karşıtı, 10- Kuru soğuk.. Bir erkek adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Kudurmuş bir köpeğin ya da kedinin ısırmasıyla (ya da salyasının vücudumuzdaki bir sıyrıktan kana geçmesiyle) meydana gelen ve hemen aşı yapılmazsa ilerleyip insanı öldüren hastalık.. Duman çıkış yeri, 2- Çocuklu dişi.. Evlerin oturmaya ve yatmaya ayrılan bölümleri.. Dünyamızın uydusu, 3- Bir çemberin 360 eşit parçasından her biri 4- Sıcakla soğuk arası.. Küçük el bavulu, 5- Bir nota.. ITMEK'ten bir emir.. Saçların dökülmesine yol açan mikroplu ve bulaşıcı bir hastalık, 6- Tarih öncesi çağlarda yaşamış olan, FİL CİNSİNDEN bir hayvan.. İçine çekirdeksiz kuru üzüm konularak yapılan bir çörek, 7- Bir tür taze, yumuşak ve tuzsuz beyaz beynir.. Satranç oyununda en önemli taş.. Bir nota, 8- Dediğinde direnme, bir konuda ısrar etme huyu (Akılsızca ve boşu boşuna yapılırsa kötü bir huydur.. FAKAT ve AMA ile eş anlamlı bör sözcük, 9- Boya yapan işçi ya da usta, 10- Bir şeyin korunması için bir süre birine bırakma.. Neşeli.

TÜFEĞİN EŞİ. Avcı eski tüfeğinin eşini satın almak istiyor. Acaba yukardaki tüfeklerden hangisini seçmesi gerekiyor?

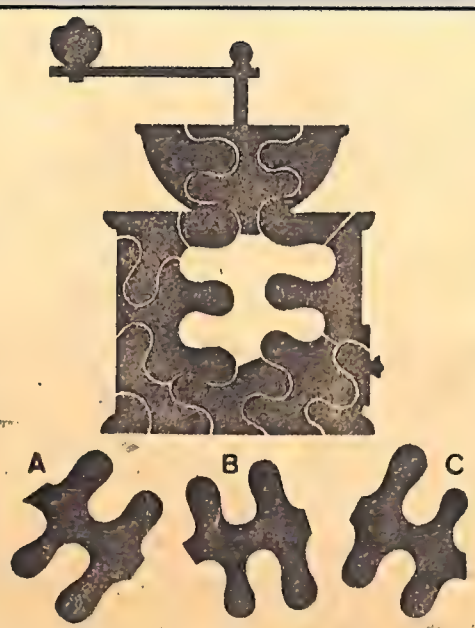

KAHVE DEĞİRMENİ : Resimdeki kahve değirmeninde beyaz bir boşluk var. Altta, harflerle gösterilen parçalardan biriyle kahve değirmenini tamamlayınız.

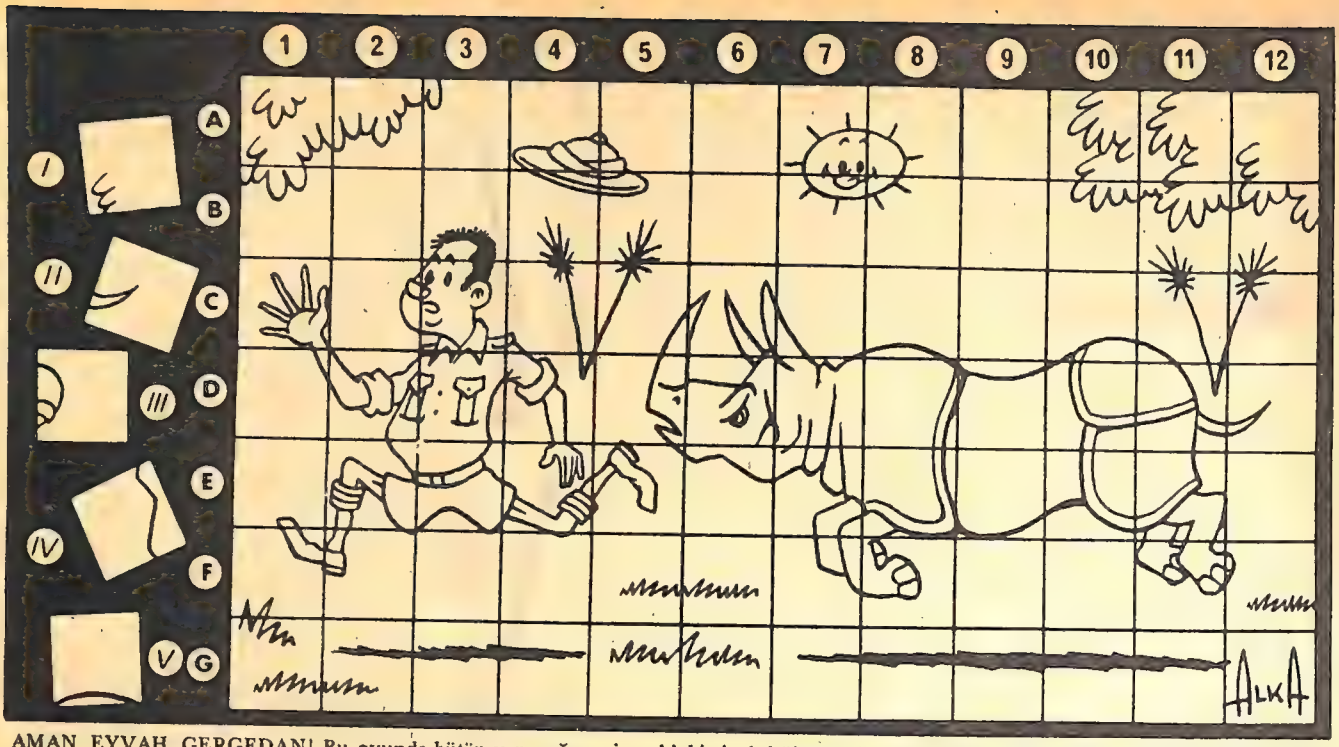

AMAN, EYVAH, GERGEDAN! Bu oyunda bütün yapacağınız iş soldaki siyah bölümün içindeki küçük dörtgenlerin büyük resimdeki dörtgenlerin hangileriyle eşit olduğunu bulmak olacaktır. Uyum sağlayan dörtgenleri bulduktan sonra resmi bir güzel boyayabilirsiniz!

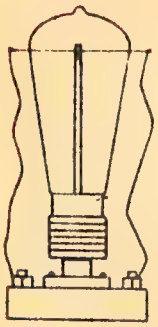

OHM
VOLTA
EDISON
FRESNEL
FRANKLIN
LAVOISIER
TORRICELLI

KİM BULDU? Desende 7 tane ad görüyorsunuz. Bir de elektrik ampulü var. Bu buluş 7 kişiden hangisi tarafından gerçekleştirilmiştir?

BAHÇEDE : Bu desende 1 den 9 a kadar olan sayılar bir yerlere gizlenmişler. İyice ararsanız hepsini bulacaksınız!

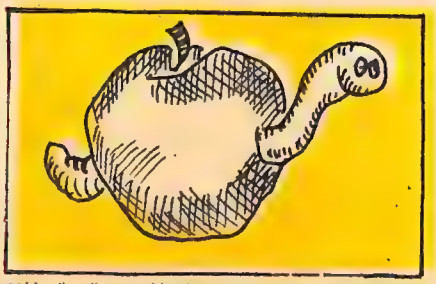

KÖTÜNÜN KÖTÜSÜ. Elmanızın içinden bir kurt çıkmasından daha kötü ne olabilir?

YANITLAR 31. SAYFADA

KIZILDERİLİ : Kabile reisi Kartal Tüyü ormanda koşan bir tavşanı gözleriyle izliyor. Siz de görebiliyor musunuz tavşanı?

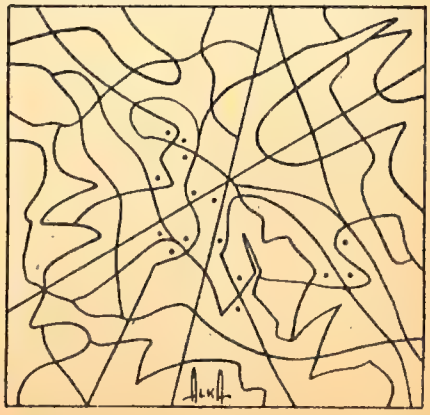

ACABA NE ÇIKACAK : Noktalı bölmeleri siyaha boyarsanız ne çıkacağını siz de göreceksiniz!

SİZİN SAYFANIZ

ÇOCUK VE GERÇEK

Kimi zaman,
Işık olmak istiyorum.
İnsanların kalbine girip
Donan yerleri çözmek,
Sıpsıcacık ışığımla
Onlara bitmeyen bir sevgi
vermek için

Kimi zaman da,
Büyük olmak geliyor aklıma...
Yanlışları düzeltmek,
Savaşları sona erdirmek için.

Bazen de
Elektrik olmak istiyorum.
Karanlıkları ışıtmak,
Köyleri de kent yapmak için.

Sonra da
Çocuk olmak istiyor canım...
Hiçbir şey yapamadığımdan
Hıçkıra hıçkıra ağlamak için...

NADİDE KORKUT
Bakırköy/Istanbul

YURDUM

Anadolu demişler senin adına
Doyulmaz aşına, yazına
Söz edemez kimse senin;
Güzel topraklarına

Atalarımın adına,
Ozanların sazına,
Dokunamaz kimse senin;
Şerefine şanına

Mis kokulu güzel ormanlarına,
Bembeyaz karlı dağlarına,
Bu can kurban senin,
O güzel adına.

GÜLAY YILMAZ— Afyon

BİLMECE

Ben söylerim, o söyler
Önümde tekrar eder

(Yankı)

AFİTAP ÇİLİNGİROĞLU
Kadirli

ATA'MA ŞİİR

Bugün yine 10 Kasım,
Benim en büyük yasım.
Atatürk öldü bugün,
Onsuz kaldı vatanım.

Ey yüce Atatürk'üm,
Yolundayız bilesin.
Bu Türkiye, bu ulus,
Hepsi senden alır hız.

Ata'mızı analım,
Ona saygı duyalım.
Her şey onun eseri,
Onu hiç unutmayalım.

Demet MAVİTUNA/Istanbul

★

ON KASIM

Ağla kardeşim,
Bayrağına and içmiş,
Atatürk'ü yol seçmiş,
Olanlar ağlıyor bugün.

Ağla kardeşim,
Atasının sözünde,
Devrimlerin izinde,
Olanlar ağlıyor bugün.

Ağla kardeşim,
Atatürk'ü öğreten,
En sevdiğim öğretmen,
Olanlar ağlıyor bugün.

Ağla kardeşim,
Büyük Türk'e,
Atatürk'e,
İnsanlar ağlıyor bugün.

Dilek ÇAĞIRGAN/Istanbul

FIKRALAR

Doktor hasta çocuğa sordu :
— Bugün ne yedin?
— Pirzola...
— İştahla yedin değil mi?
— Hayır, salata ile...

HAYRİYE MUTLU — İzmir

Biri, müşterisi olan bir avukata gitti.

— Avukat bey, beni bir davada savunur musun? diye sordu.

— Savunmamın karşılığı ne verecek-sin?

— 78 model bir araba.

— Savcı seni ne suçla yargılayacak?

— 78 marka araba çalmakla!

MİZBAH TEKİN — Kızıltepe/Mardin

— Ne yazıyorsun öyle?
— Kardeşime mektup.
— Niye bu kadar ağır yazıyorsun?
— Kardeşim çabuk okuyamaz da!

AYSUN YILMAZ — Ankara

BİZE DE MEKTUP VAR

Kumbara dergisini ilgiyle okuyor ve beğeniyorum. Özellikle "Garip ama Gerçek" köşesini çok beğeniyorum. Sizden, Spor ve Bulmaca sayfalarının genişletilmesini rica ediyorum. Plak, pul, kitap köşeleri kaldırılıp bunların yerine bazı kitapların çizgi roman olarak yayınlanmasını istiyorum.

ÖZAY ÜNAL — Samatya/Istanbul

Çok değerli Kumbara yazarları. Derginizi her zaman okuyor ve çok beğeniyorum. Benim gibi arkadaşlarım da derginizi çok beğeniyorlar. Derginizi okurken başka arkadaşların mektuplarını inceledik ve size bir mektup yazmaya karar verdik. Yalnız, sizden bir ricada bulunacağım. Biliyorsunuz, Atatürk'ün kazandığı zaferlerden biri olan Çanakkale Zaferi'ni derginizde çizgi-roman olarak yayınlayabilirseniz çok sevineceğim. Saygılarımla.

MURAT OSKA — Akhisar/Manisa

İş Bankası'nın bu değerli yayınını çok beğeniyor, bu dergiden birçok bilgi ediniyorum. Çeşitli yazarları tanımamızı, eski padişahları, ünlü kişileri yakından öğrenmemizi sağlıyor. Ayrıca yayınlanan bulmacalar, fıkralar, masallar, çizgi-öyküler beni çok eğlendiriyor. Kardeşlerimizin yaptıkları güzel resimleri, yazdıkları fıkra ve şiirleri ilgiyle izliyorum. Sizden ricam, dergimizin sayfalarını çoğaltmanız. Benim gibi daha birçok kardeşim de buna sevinecektir.

ŞEHNAZ BAYDAR—Istanbul

Sayın Kumbara Yapımcıları, hazırlamış olduğunuz "Kumbara Dergisini" inanın ki, çok beğendim. Ben de sizlere Kumbara dergisine mektup yazan arkadaşlarım gibi bazı şeyler önereceğim. Birinci önerimi hiçbir arkadaşım önermemişti. 1. Kumbara dergisinin bir de bizlerle ilgili olan haber bölümü açmasını istiyorum. İkinci önerim de bütün arkadaşlarımın istediği gibi bulmaca bölümünün sorularının çoğaltılması. Üçüncü ve son önerim de Bulmaca Bilmece Eğlence sayfasının çoğaltılması. Hepinize başarılar sevgiler saygılar hoşça kalın.

HAVVA ARSLAN — Turhal

GARİP ama GERÇEK

Derleyen : ADLİ MORAN Çizen: MUSTAFA DELİOĞLU

YANITLAR

DENEKTAŞI

1. Tuzruhu, 2. Smetana (Bedrich), 3- Hacı Bektaş Veli, 4- Antalya, 5. Dinazorlar, 6- Grafoloji, 7- Enflasyon, 8- Istanbul.. Boğaziçi, 9- Madagaskar, 10- Dede Korkut, 11. Ladoga.. Rusya'da, 12- Fağfur, 13- Basın, 14- Alligator, 15- Sabiha Gökçen.

BULMACA

Soldan sağa : 1- Kasım, Lise, 2- Un, limon, 3- dadı, araba, 4- Ekim, ton, 5- zor, tuş, ye, 6- dev, Talat, 7- bacak, hac, 8- elek, kış, 9- ca, ileri, 10- ayaz, Kenan.

Yukarıdan aşağıya : 1- Kuduz, baca, 2- ana, oda, ay, 3- derece, 4- ılık, valiz, 5- mi, it, kel, 6- mamut, kek, 7- lor, şah, re, 8- inat, lakin, 9- boyacı, 10- emanet, şen.

TÜFEĞİN EŞİ
4 No.lu tüfek

KAHVE DEĞİRMENİ
B parçası boşluğu dolduruyor.

AMAN, EYVAH, GERGEDAN!
Dörtgen I.in eşiti dörtgen A/12, dörtgen II'in eşiti dörtgen D/12, dörtgen III'ün eşiti dörtgen C/12, dörtgen IV'ün eşiti dörtgen E/6, dörtgen V'in eşiti dörtgen C/8.

KİM BULDU?
Edison

BAHÇEDE
1 Çitin sağ başında. — 2 ağacın yapraklarında. — 3 ayağın arkasında otlarda. — 4 bacada. — 5 kürek ve toprakla birleşerek oluşmuş. — 6 kulakta. — 7 pencerede. — 8 çiçekte. - 9 burnun bir bölümü.

KÖTÜNÜN KÖTÜSÜ
Bir yarım kurt.

KIZILDERİLİ
Tavşan, büyük ağacın üst dallarında gizlenmiş.

ACABA NE ÇIKACAK?
Bir fok balığı.

SPOR

1- Ali Sami Yen, 2- Kırmızı-Beyaz, 3- Kadıköy Faure Mektebi'ni 2-0, 4- 1911, 5- 2 kez, 6- 1953, 7- 11 kez.

SPOR

75. Yıldönümünü kutlayacak olan

GALATASARAY

Ünlü Arsenal'in menajeri Don Howe'un çalıştırdığı Galatasaray takımı toplu halde Başkan Bayazıt'le ve yöneticilerle birlikte..

Yıllardan beri Türk sporuna yön veren ve bu nedenle adları "Üç Büyükler" olarak bilinen Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş kulüpleri aynı zamanda spor tarihimizin en eskileri arasında bulunmaktadır.

Bunlardan 1903 yılında kurulan Beşiktaş, 75. yılını kutlamış, 1905 yılında faaliyete geçen Galatasaray, 75. yıldönümü hazırlıklarına başlamış, 1907 yılında kurulan Fenerbahçe de iki yıl sonra bu şerefe erişecektir.

Galatasaray Spor Kulübü, 1905 yılı Ekim ayında merhum Ali Sami Yen ile birkaç arkadaşı tarafından lisenin beşinci sınıfında edebiyat öğretmeni merhum Mehmet Ata'nın dersinde sadece futbol ile uğraşmak üzere kurulmuştur.

İlk başkanı Ali Sami Yen, muhasebecisi Asım Tevfik Sonumut, ikinci başkanı da Refik Cevdet Kalpakçıoğlu'dur.

Galatasaray ilk maçında Kadıköy Faure Mektebi takımını 2-0 yenmiştir.

Türkiye'ye ilk kez 1911 yılında bir yabancı takım davet eden ve Macaristân ikincisi Klojvar ile 2-2 berabere kalan, yurt dışına ilk defa çıkan ve Bükreş Karmasını 11-1 yenen (1911) Türk takımı da Galatasaray'dır. İlk defa 1924 yılında yurt dışından futbol antrenörü (İskoçyalı Bill Hunter) getiren kulübümüz de Galatasaray'dır.

Istanbul amatör ligine 1906 yılında giren ilk Türk kulübü Galatasaray, 13 kez bu ligi şampiyon olarak bitirmiştir. 1953 yılında Türkiye Amatör Futbol şampiyonu olmuş, 1 defa Milli Küme, 3 kez Istanbul Profesyonel lig birinciliğini kazanmıştır. 1 kez Istanbul Şildi'ni, 2 kez de Istanbul Kupası'nı kazanan sarı-kırmızılılar, Türkiye Ligi'nde 5 kez şampiyonluk kupasını müzelerine götürmüşlerdir. Türkiye Kupası'nı da 6 kez kazanan Galatasaray, ikişer defa da Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık kupalarını almıştır.

Galatasaray 75 yıl içinde futbolda elde ettiği bu başarıların yanı sıra özellikle basketbol, atletizm, voleybol, kürek, yüzme ve sutopunda da yıllarca Istanbul ve Türkiye birinciliklerini elinden bırakmamıştır.

Hele basketbolda uzun yıllar Türkiye'nin "Yenilmez Armadası" olarak kabul edilen Galatasaray Basketbol Takımı, uzun yıllar Istanbul şampiyonluğunu elden bırakmadığı gibi, 21 kez yapılan Türkiye Şampiyonası'nda 11 kez birinci olmuş, bu dalda da Avrupa kupalarına ilk katılan Türk takımı ünvanını elde etmiştir.

7 SORU-7 YANIT

1- Galatasaray Kulübü'nün 1 numaralı üyesi kimdir?
2- Galatasaray'ın ilk forma renkleri nedir?
3- İlk maçında Galatasaray, hangi takımı kaç kaç yenmiştir?
4- Galatasaray futbol takımı hangi tarihte yurt dışına çıkmıştır?
5- Galatasaray futbol takımı Cumhurbaşkanlığı kupasını kaç kez kazanmıştır?
6- Galatasaray futbol takımı, Türkiye amatör futbol şampiyonluğunu hangi yıl kazanmıştır?
7- Türk basketbolunda "Yenilmez Armada" olarak ün yapan Galatasaray takımı kaç kez Türkiye şampiyonu olmuştur?

Yanıtlar 31. Sayfada

Galatasaray Spor Kulübünün ilk futbol takımı

Zehra ablam ve BEN

Uyarlayan: HÂLE KUNTAY

İLK MEKTUBUM

BEN daha okula gitmeden Zehra ablamdan yazı yazmasını öğrenmiştim. Hiç zor değildi ki. Sivri bir dam yapıyorsun, ortasından da bir çizgi çektin mi oluyor "A". Sonra üç tane arka arkaya baston çizince, oluyor "m", bastonun birini unutsan da zararı yok, o zaman başka bir harf oluyor. En eğlencelisi de "o" harfi. Minicik bir kuş yumurtası gibi yusyuvarlak çizdin mi, oluyor "o" harfi.

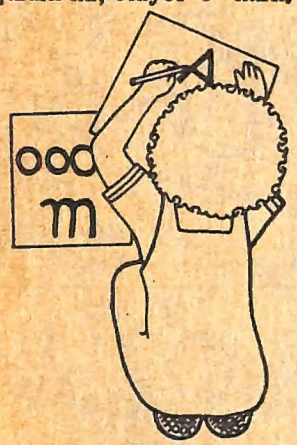

O'yu çok sevmiştim. O gün Zehra ablamın masasına oturmuş bir sahife dolusu "O" yazmıştım, sonra da öteki çocuklara göstermek için sahifeyi alıp bahçeye çıkmıştım.

—"Ben yazmasını biliyorum, bakın, işte," diyerek yazdığımı gösterdim.

—"Ya, gerçekten biliyor musun?"

—"İşte, bunların hepsini ben yazdım."

—"Hepsini mi?"

—"Hepsini."

—"Peki, okumasını da biliyor musun?"

—"Bu yazdığımı okurum."

—"Okusana!"

"Başladım okumaya:

—"O o o o o o o o o."

—"Ne diyorsun sen?"

—"O o o o o o o o o o o o o o....."

—"Neden durmadan oo diyorsun Fehmi?"

—"Çünkü bu kâğıtta yazılı olanı okuyorum da ondan," dedim gururla. "Okumasını bilmediğiniz için siz anlayamazsınız. Bu yuvarlaklar birer "o". İşte o o o o o...."

Çok şaşırdılar.

Hepsi birden benim yazdığım kâğıda bakarak okumaya başladılar:

—"O o o o o o!"

—"O o o o o o!"

—"O o o o o o!"

—"Ne kolaymış!"

—"Kolay elbette," dedim. "O" için şöyle bir yuvarlak çiziyorsun. Sonra üç tane bastonu arka arkaya çizdin mi, "m" harfi oluyor. Bastonun birini unutsan da olur, başka bir harf oluyor. Ama ne harfi olduğunu unuttum, Zehra ablam gelince sorarım."

Sevda tüm dişlerini göstererek bana güldü ve bir süre bana hayran hayran baktıktan sonra:

—"Biliyorsun, yarın benim doğum günüm," dedi. "Beş yaşına basacağım."

—"Ben çoktan beş oldum," dedim.

—"Yarın n'olursun bana bir mektup yazsana," diye devam etti Sevda. "Öğleden sonra gelirken mektubunu da beraber getir."

—"Peki," diye söz verdim. "Yazıp getiririm."

Söz verdiğime göre yazmalıydım. Eve gittim, temiz bir kâğıt aldım, önce tepesine bir güneş, üç tane de küçük çiçek resmi çizdim. Artık sıra mektup yazmaya gelmişti. O sıra Zehra ablam okuldan döndü.

—"Ne yapıyorsun yazı masamda?" diye sordu.

—"İşim var, beni rahatsız etme, bir şey yazmam gerek."

—"Ne yazman gerek?"

—"Bir mektup."

—"Mektup mu? Kime mektup yazıyorsun?"

—"Sevda'ya."

—"Sevda'ya mı?" diye şaşkınlıkla sordu. "Sevda okula gitmiyor ki! Sen de yazmasını bilmiyorsun."

Biraz düşündükten sonra :

—"Zararı yok," dedim," O da okumasını bilmiyor."

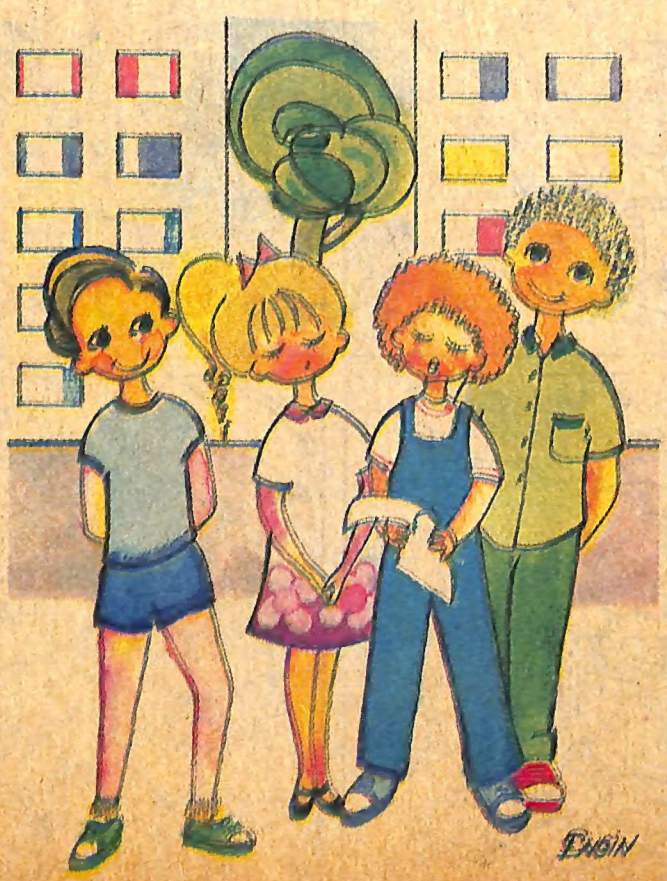

SEVİNÇ'CİK

DEMEK BUGÜN BENİM DOĞUM GÜNÜM.. NE GÜZEL!.
ELBETTE BİRAZDAN ARKADAŞ LARIN DA GELECEK

MERHABA SEVİNÇCİK DOĞUM GÜNÜN KUTLU OLSUN.. BAK SANA HEDİYELER GETİRDİM..
BEN DE
AY NE GÜZEL

ŞU PASTAMIN MUMLARINI DA ÜFLEYEYİM.. PÜÜF!.
BRAVOO!.. YAŞSA!!

SEVİNÇİĞİN DOĞUM GÜNÜ KUTLU OLSUN..

OOH.. ÇOK YORULDUM AMA ÇOK EĞLENDİM... BİR ÇOK DA OYUNCAĞIM OLDU

ANNECİĞİM BU DOĞUM GÜNÜNÜ ÇOK SEVDİM.. YARIN GENE BENİM DOĞUM GÜNÜMÜ KUTLAYALIM HA?.